

KIURUVEESI
ELÄMÄÄ KAIKILLA AISTEILLA

KIURUVEDEN KAUPUNKI HYVINVOINTIRAPORTTI 2025

Kaupunginhallitus 30.3.2026 § 67

Kaupunginvaltuusto 15.6.2026 § 14

Sisällysluettelo

YLEISTÄ.....	3
TALOUS JA ELINVOIMA.....	4
VÄESTÖ	7
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET	12
NUORET JA NUORET AIKUISET	23
TYÖIKÄISET.....	29
IKÄIHMISET.....	38
KAIKKI IKÄRYHMÄT	42
KAUPUNKISTATEGIAN PAINOTUKSET JA LINJAUKSET.....	49

YLEISTÄ

Kuntalain (410/2015 § 1 ja 9) mukaan kunnan tehtävänä on yhtäältä edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä toisaalta järjestää asukkaille palvelut ekonomisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla. Lain mukaan kunta voi tuottaa nämä palvelut itse tai hankkia ne sopimuksen pohjalta joltain muulta palveluntuottajalta.

Hyvinvointikertomus

Hyvinvointikertomuksen avulla kuvataan kiuruvetisten hyvinvoinnin tilaa ja saadaan koottua oleellinen hyvinvointitieto osaksi Kiuruveden kaupungin vuoropuhelua, suunnittelua, päätöksentekoa ja toimeenpanoa.

Hyvinvointikertomus pitää laatia vähintään valtuustokausittain ja sen toimeenpanoa seurataan ja arvioidaan vuosittain. Laaja hyvinvointikertomus laaditaan Kiuruvedellä kerran valtuustokaudessa ja suppea lähtökohtaisesti vuosittain. Siihen on koottu tuorein mahdollinen hyvinvointitieto useista eri lähteistä.

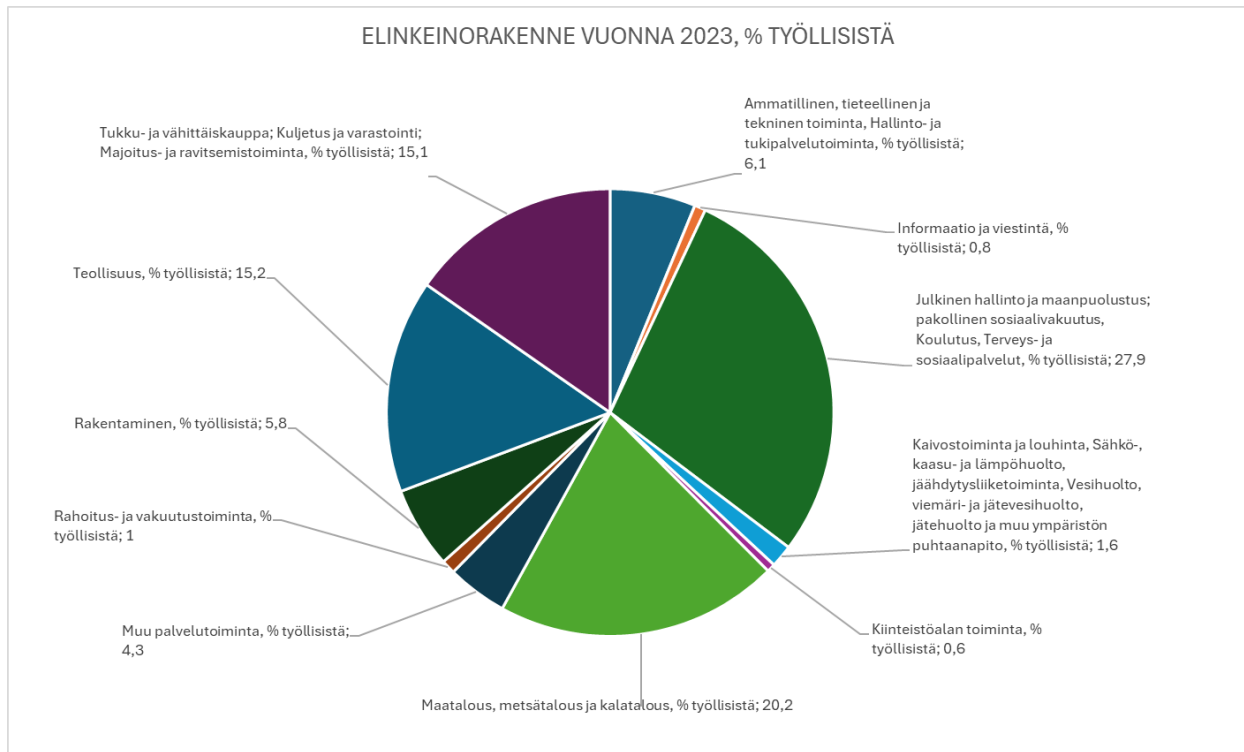
Kiuruveden kaupunki otti käyttöönsä vuonna 2025 Kuntamaisema.fi-palvelun, joka toimii sähköisenä työkaluna hyvinvoinnin seuraamiseen ja tarvittaessa myös raportointiin.

Kuntamaisema.fi-palvelu kerää yhteen yleisimmät käytössä olevat vähimmäisindikaattoreiden tiedot. Tätä raporttia laadittaessa on hyödynnetty Kuntamaisema.fi-palvelun indikaattoritietoa sekä sieltä saatavilla ja nähtävillä olevia kaavioita ja pylväsdiagrammeja. Osaa indikaattoritiedoista ei ollut saatavilla vielä vuodesta 2025, joten tietoja on hyödynnetty vuosilta 2023 ja 2024. Raportti on laadittu yhteistyössä eri hallinnonalojen kanssa.

Kiuruvedellä 25.2.2026

vt. hyvinvointikoordinaattori Anne Vuorikoski

TALOUS JA ELINVOIMA

Vuonna 2024 Kiuruveden kaupungin toimintatuotot olivat noin 7,8 milj. euroa. Kiuruveden kaupungin vuoden 2024 talousarviossa toimintamenojen tavoitteena oli sopeuttaa ne tulojen kehitykseen ja vakauttaa kaupungin taloutta. Tilinpäätöksen 2024 mukaan tulos oli ennakoitua parempi, sillä taseen ylijäämä vuonna 2024 oli 3,138 miljoonaa euroa. Tässä tilanteessa vuodelle 2025 tehtiin ennakoiva talousstrategia sekä järkevä sopeuttaminen. Talouden vakauttamiseksi Kiuruveden kaupungissa käytiin syksyn 2024 aikana esimerkiksi yt-neuvotteluja, joiden toimeenpano ja vaikutukset alkoivat näkyä vuoden 2025 aikana, ja tulevat näkymään varsinkin talouden suunnitteluvuosina 2026 sekä 2027.

Kaupungin taseen ylijäämä

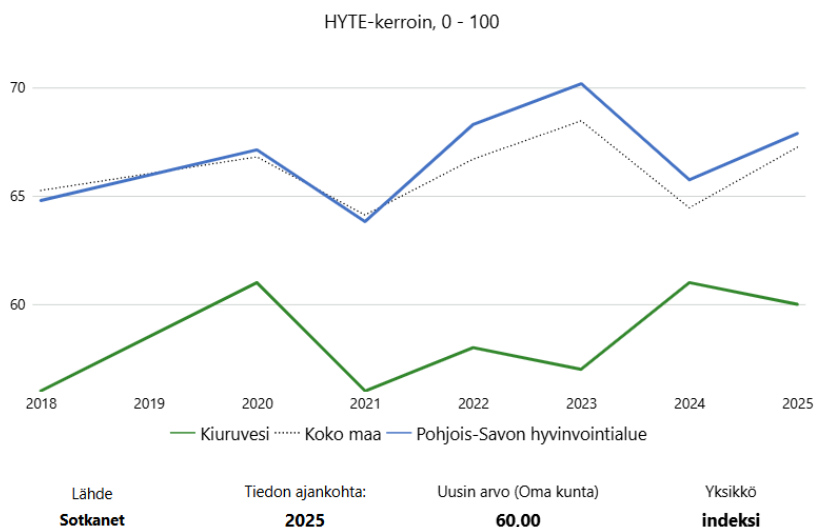
vuosi	milj. euroa
2024	3,1
2023	2,3
2022	1,7

Kiuruveden elinkeinorakenteessa merkittävin ero koko maan tasoon nähden on alkutuotannon suuri osuus. Kun koko maassa työpaikoista noin 2–3 % on alkutuotannossa eli maa-, metsä- kalataloudessa, vastaava osuus Kiuruvedellä on reilut 20 %. Tuorein tilastokeskuksen data on vuodelta 2023.

HYTE-KERROIN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin eli HYTE-kerroin on osa kuntien valtionosuusjärjestelmää. Sillä rahoituksellisesti kannustetaan kuntia edistämään asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.

HYTE- kerroin perustuu Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) ja Tilastokeskuksen indikaattoreihin, ja se mittaa kunnan toimintaa ja rakenteita sekä kunnan saavuttamia tuloksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Näistä lasketaan kunnalle HYTE-pisteet, jotka vaikuttavat valtionosuuden määrään. Toimintaa kuvaavia indikaattoreita ovat esimerkiksi kunnassa tehdyt hyvinvointikertomukset- ja suunnitelmat, hyvinvointitiedon käsitteleminen valtuustossa, kuntaan nimetty mahdollinen HYTE-vastuhenkilö ja kunnan tekemä poikkihallinnollinen yhteistyö eri lautakuntien välillä. Liikunnan, terveellisten elämäntapojen, osallisuuden ja turvallisuuden edistäminen lisäävät HYTE-kerrointa.

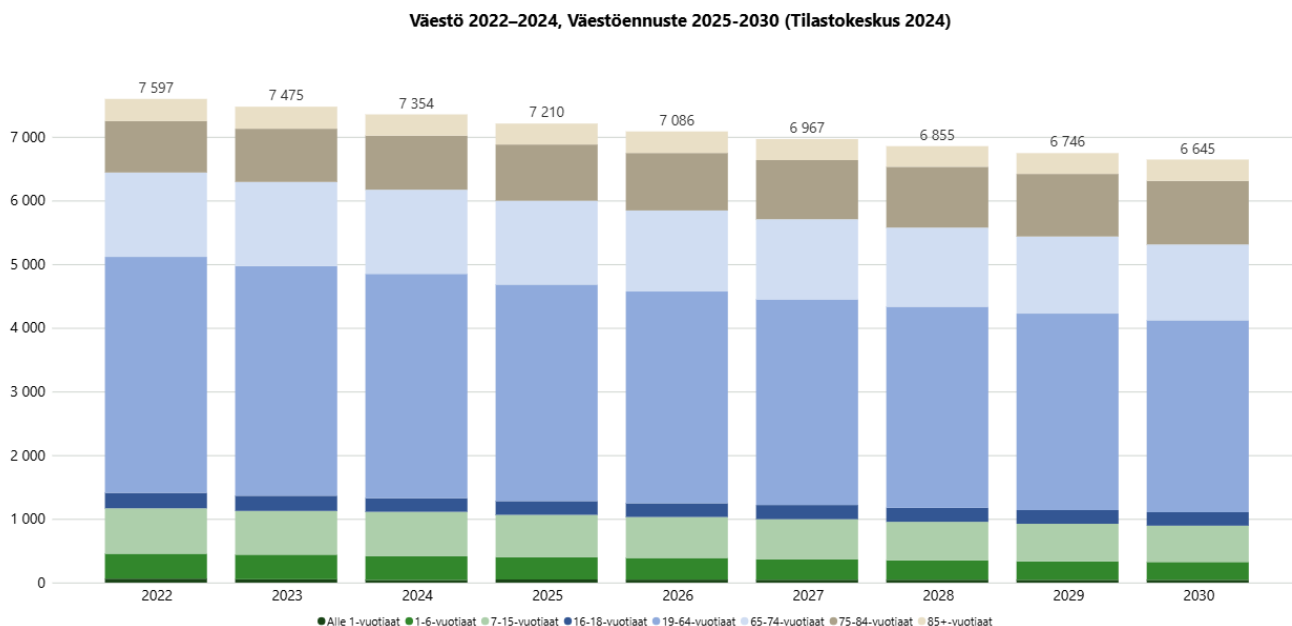

Tuloksia kuvaavat indikaattorit ovat esimerkiksi kouluterveyskyselyt, koulupoissaolot, pitkäaikaissairastavuus, työkyvyttömyyseläkkeet, kaatumistapaturmat- ja tilastot sekä mielenterveyteen liittyvät mittarit. Kiuruveden HYTE- kerroin vuodelta 2025 oli 60,00 (0–100). Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien keskiarvo oli 67.88.

VÄESTÖ

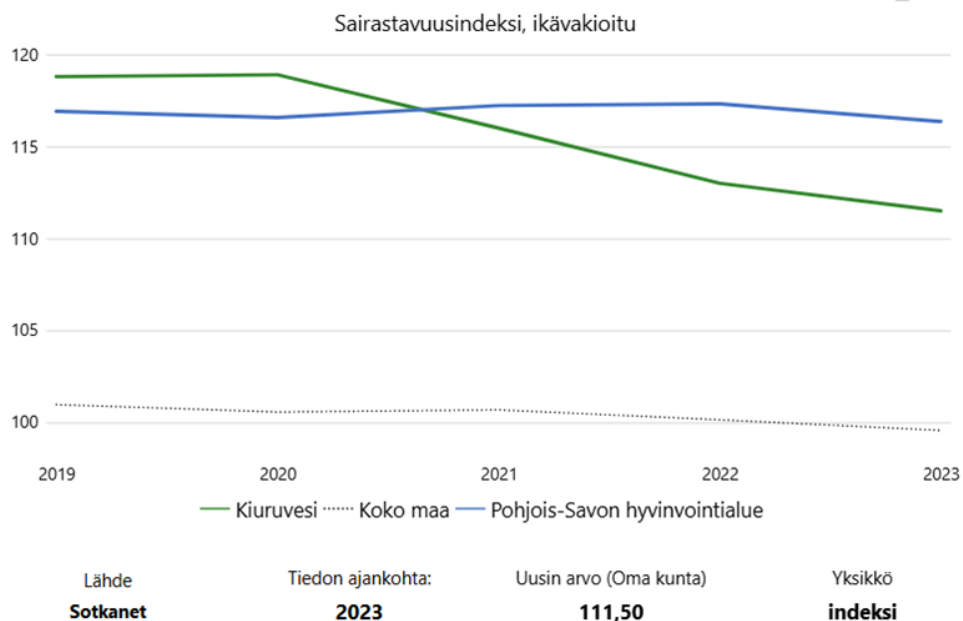
Vuoden 2024 lopussa Kiuruvedellä oli 7 354 asukasta, kun vuonna 2025 väestön lukumäärä oli 7210. Vuonna 2024 Kiuruvedelle syntyi 46 lasta ja vuonna 2025 49 lasta.

Seuraavissa pylväsdiagrammeissa kuvataan Kiuruveden kaupungin väestöennustetta vuoden 2022–2030 välillä.

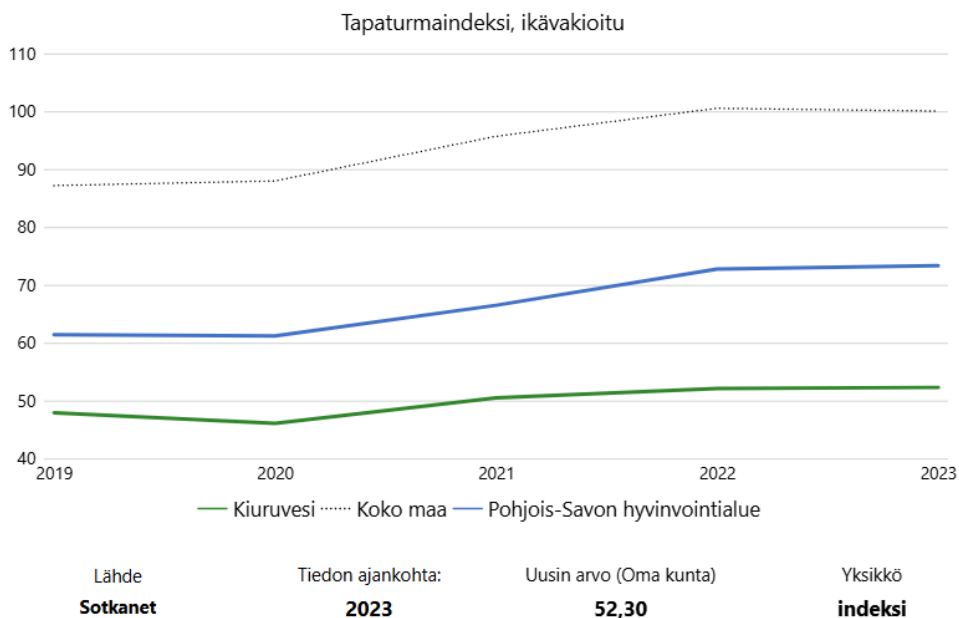

Kiuruveden ikärakenne on tyypillinen maaseutumaiselle kunnalle; merkittävä osa väestöstä on 65- vuotiaita tai vanhempia. Väkiluku väheni hieman vuonna 2025 edellisvuosiin verrattuna.

Pohjois-Savon alueella terveyteen ja työkykyyn liittyvät haasteet ovat suhteellisen suurempia kuin maassa keskimäärin. Kiuruvedellä suurimmat yksittäiset sairausryhmät ovat tuki- ja liikuntaelinsairauden sekä sepelvaltimotauti. Väestön sairastavuusindeksi on kuitenkin laskusuuntainen. Esimerkiksi vuonna 2023 Kiuruveden ikävakioitu sairastavuusindeksi oli 111,5, kun edellisvuotena se oli 113,0. Pohjois-Savon hyvinvointialueella indeksi oli 116,36. Koko maassa vuonna 2023 sairastavuusindeksi oli 99,57.

Vuoden 2023 tapaturmaindeksin (ikävakioitu) mukaan Kiuruveden arvo oli 52,3. Pohjois-Savon hyvinvointialueen indeksi oli 73,3.

Väestön ennusteet Pohjois-Savon kuntiin verrattuna

Seuraavissa kaavioissa vertaillaan Pohjois-Savon kuntien väestöennustetta vuoteen 2030.

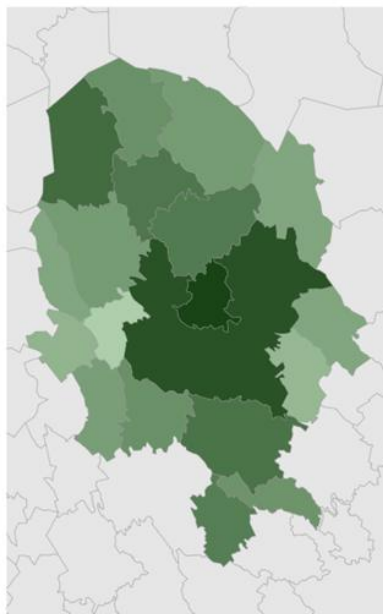
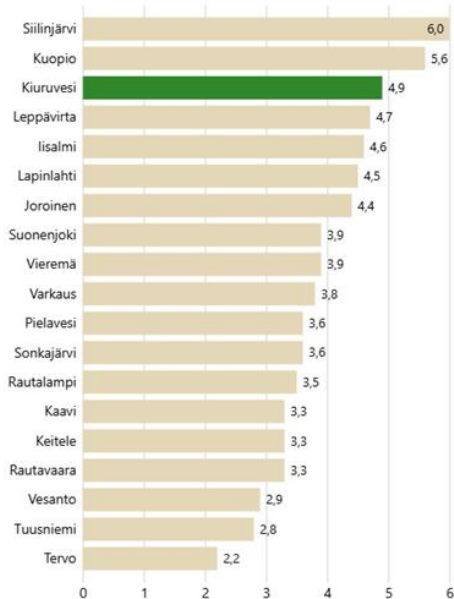
0–6-vuotiaat

0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024), %

Koko maa
5,8

Tiedon ajankohta: 2024

Lähde: Sotkanet

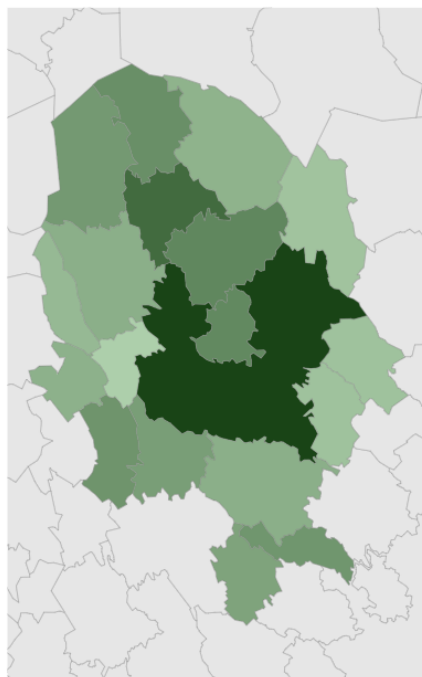
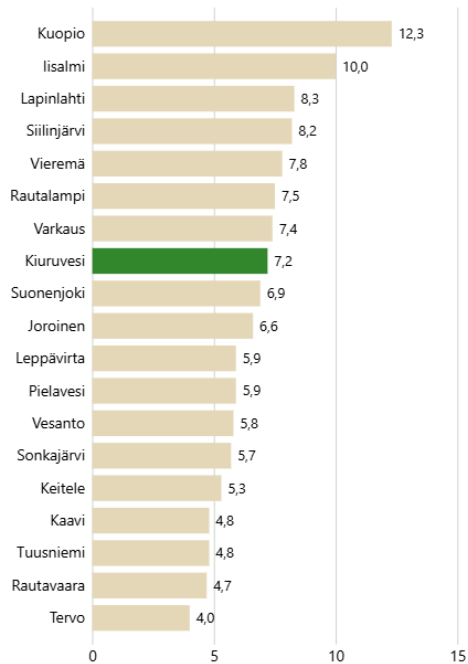
16–24- vuotiaat

16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024), %

Koko maa
10,9

Tiedon ajankohta: 2024

Lähde: Sotkanet

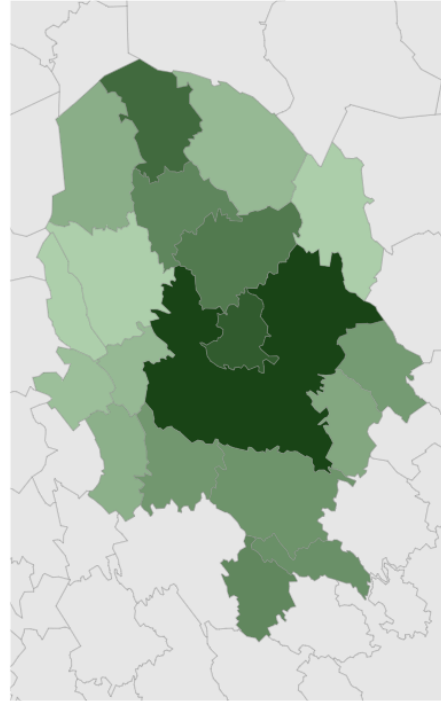
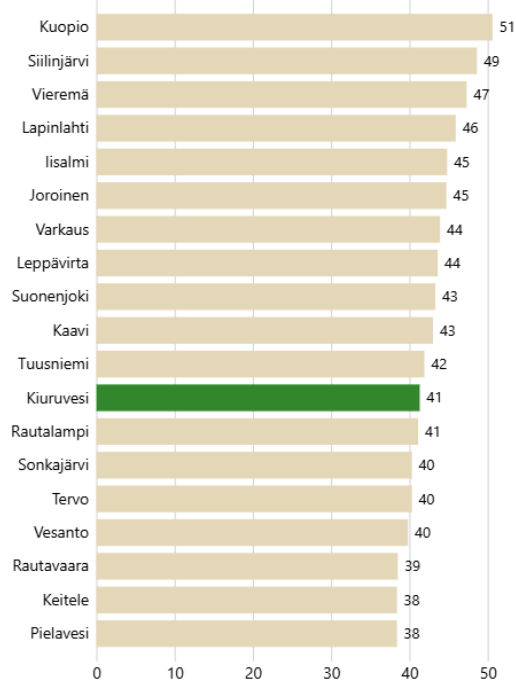
25–64- vuotiaat

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024), %

Koko maa
50,9

Tiedon ajankohta: 2024

Lähde: Sotkanet

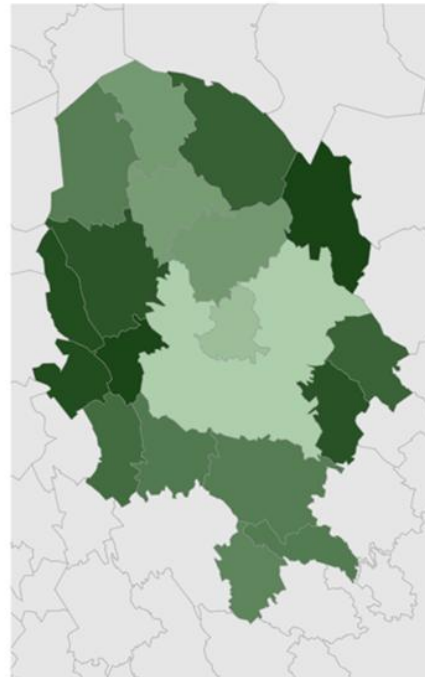
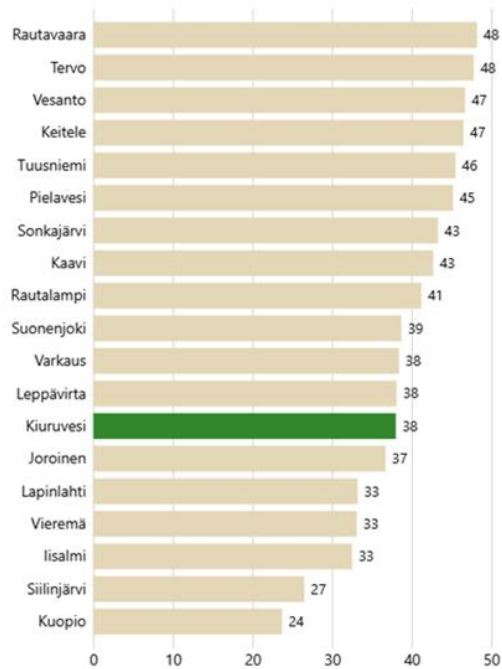
65 vuotta täyttäneet

65 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030 (laskettu 2024), %

Koko maa
27,4

Tiedon ajankohta: 2024

Lähde: Sotkanet

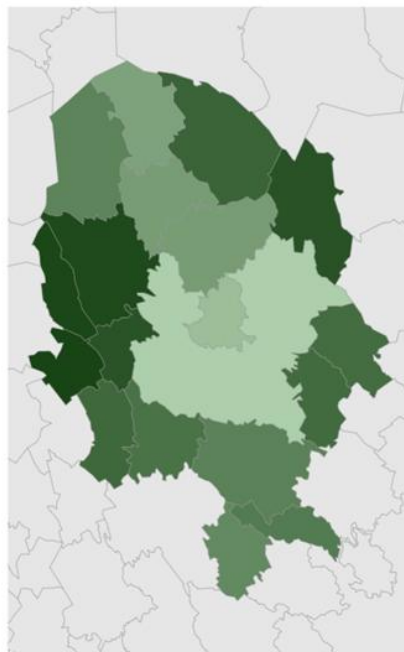
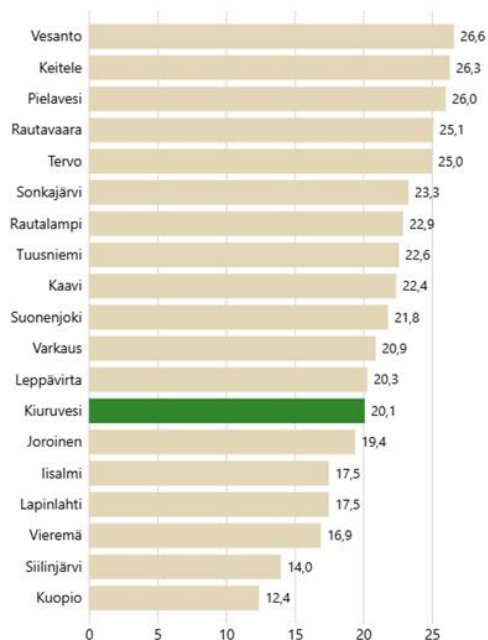
75 vuotta täyttäneet

75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030
(laskettu 2024), %

Koko maa
14,8

Tiedon ajankohta: 2024

Lähde: Sotkanet

Kiuruveden kaupungin väestöllinen huoltosuhde vuonna 2024 oli 92,2 %. Väestöllinen huoltosuhde osoittaa sen, kuinka paljon lapsia ja vanhuksia on 100 työkäistä kohti. Näin ollen vuonna 2024 Kiuruvedellä oli vielä hiukan verran vähemmän huollettavaa väestöä kuin työkäisiä. Pohjois-Savon liiton ennusteen mukaan Kiuruveden väestöllinen huoltosuhde on 106 vuonna 2030 ja 108 vuonna 2040.

Ikäjakama, lkm.

Ikä	2022	2023	2024	2025
0 – 15	1167	1126	1112	1064
16 – 64	3949	3847	3737	3617
yli 64	2481	2502	2505	2529

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Tässä raportissa lapsilla tarkoitetaan pääsääntöisesti alle 11-vuotiaita ja varhaisnuorilla 11–15-vuotiaita koululaisia. Lapsiperheitä ovat puolestaan perheet, joissa on vähintään yksi alle 18- vuotias henkilö.

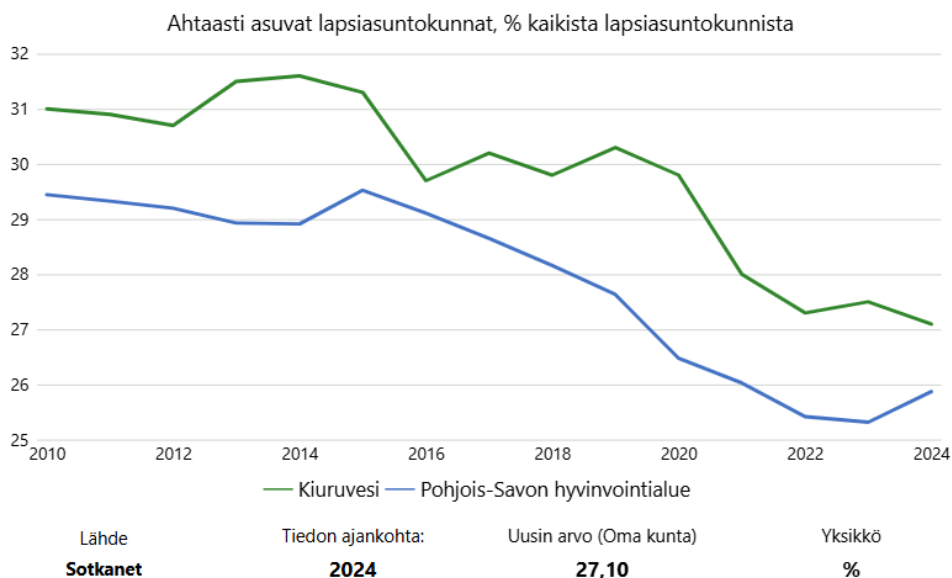
Uudessa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2025–2029 on linjattu esimerkiksi seuraavia tavoitteita; lasten sosioemotionaalisten taitojen vahvistaminen, lasten liikkumisen edistäminen, nuorten työllisyyden ja koulutuksen parantaminen, lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen sekä nuorten osallistaminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Koska laaja hyvinvointisuunnitelma koki suuren päivityksen vuonna 2025, ei ajallisesti ole pystytty kaikkiin tavoitteisiin välttämättä vielä pureutumaan tätä raporttia laatiessa. Lisäksi kaikista indikaattoreista ei vielä ole päivitettyä tietoa vuodesta 2025, vaan osa käytetyistä tuoreimmista indikaattoreista on vuodelta 2024. Alla taulukoituna vuoden 2025–2029 laajan hyvinvointisuunnitelman konkreettiset tavoitteet lapsille ja nuorille;

TAVOITE	TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVIOINTIMITTARIT
Lasten sosio-emotionaalisten taitojen vahvistaminen	Leikin kautta lapsen tunnetaitojen ja vuorovaikutuksen tukeminen Vastuutaho: Varhaiskasvatus	Määrärahavaraus henkilöstön koulutukseen leikin ja tunnekasvatuksen tukemiseksi	Toiminnan arviointi ja seuranta Valssi arviointijärjestelmän avulla
Lasten liikkumisen edistäminen	Varhaiskasvatusyksiköiden toimintakulttuurin kehittyminen liikkumista mahdollistavaksi ja siihen kannustavaksi Vastuutaho: sivistyslautakunta, varhaiskasvatuksen ja vapaa- aikapalveluiden tulosalueet	1)Henkilöstön sitoutuminen, johdon tuki, pitkäjänteisyys 2)Liikuntaympäristön kehittäminen	Toimintakulttuurin arvioiminen Valssi arviointijärjestelmän avulla Kouluterveyskyselyn liikuntaa koskevat mittarit esim. harrastavat hengästyttävää liikuntaa

Lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen	1) Oppilaille mahdollisuus vaikuttaa koulun toimintaan 2) Opiskeluhuollon yhteistyön vahvistaminen 3) Sujuvan opintopolun varmistaminen kaikille 4) Jokaiselle peruskoululaiselle oma harrastus Vastuutaho: Sivistystoimi, kansalaisopisto, hyvinvointialue	1) Oppilaskunta-toiminta osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääjänä 2) Opiskeluhuollon ohjausryhmä ja koulukohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät 3) Opinto-ohjaus ja opiskelijahuoltojärjestelmä 4) Harkka-kerhot (Harrastamisen Suomen malli)	1) Kouluterveyskyselyn tulokset 2) Työnkuvien ja vastuiden selkeys hyvinvointialueen ja kunnan toimijoiden kesken 3) Toisen asteen opiskelupaikan saaneet kevään yhteishaussa ja Valpas-tilastot 4) Toimivien harkkakerhojen määrä ja niihin osallistuvien lasten määrä
Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen	1) Koulunuorisotyön/ohjausresurssien parantaminen 2) Hyödynnetään hankemahdollisuuksia (esim. Lupa- ja valvontavirasto) 3) Nuorten mielenterveyden tukeminen matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa ja ryhmätoiminnoissa 4) Tehostettu moniammatillinen työote Vastuutaho: sivistyslautakunta, varhaiskasvatuksen, koulutoimen ja vapaa-aikapalveluiden tulosalueet	1) Mahdolliset hankerahoitukset 2) Mahdollistetaan nuorisotyössä ryhmätoimintojen jatkuminen	1) Nuorisotalon ja kerhotoiminnoissa mukanaolevien asiakasmäärät 2) Koulunuorisotyön asiakasmäärät 3) Koulutuksen ulkopuolelle jääneet – tilastojen seuranta eri indikaattoreissa

Lapsiperheet ja varhaiskasvatus

Vuoden 2024 tietojen perusteella 27,1 % Kiuruvetisistä lapsiperheistä asuu ahtaasti. Pohjois-Savon alueen vastaava luku on 25,8 %.

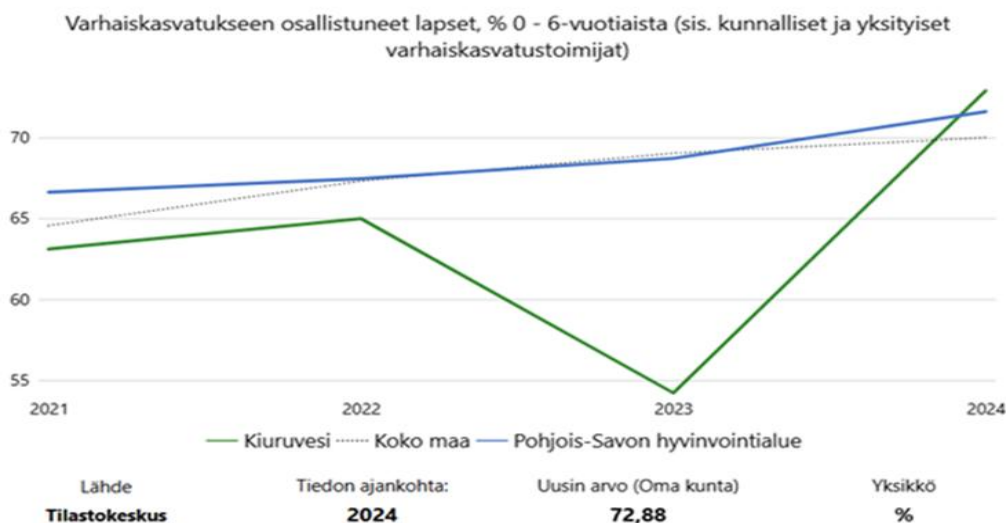

Kiuruvedellä asuvista lapsiperheistä pitkäaikaista toimeentulotukea sai vuonna 2024 1,0 %, kun Pohjois- Savon hyvinvointialueen vastaava luku on 2,2 % (ind. 5097). Kaiken kaikkiaan vuonna 2024 osallistui varhaiskasvatuspalveluihin (sis. sekä kunta että yksityinen) 72,8 % Kiuruvedellä asuvista lapsiperheistä. Pohjois-Savon hyvinvointialueen vertailukunnissa osallistumisprosentti oli 71,5 %.

Kiuruvedellä toimii kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi yksi yksityinen päiväkoti.

Perhekeskuksena toimiva Avoin päiväkoti tekee yhteistyötä järjestöjen sekä hyvinvointialueen kanssa. Kuorevirran päiväkodin johtaja toimii perhekeskusyhdyshenkilönä, ja osallistuu perhekeskusverkoston toimintaan. Avoin päiväkoti on kohtaamispaikka kotona lastaan hoitaville perheille, isovanhemmille ja perhepäivähoitajille. Toiminnan tarkoituksena on lisätä perheiden yhdessä tekemistä, vahvistaen vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta. Perheillä on mahdollisuus saada tukea lasten

kasvatukseen, tutustua uusiin ihmisiin, löytää leikkiseuraa ja osallistua ohjattuun toimintaan.

Varhaiskasvatuksella on merkittävä yhteiskunnallinen tehtävä. Laadukas varhaiskasvatus on tärkeää lapselle, lapsen oppimiselle, kehitykselle ja hyvinvoinnille. Nopeat muutokset lapsiperheiden arjessa ja mahdollinen huoli tulevasta voivat aiheuttaa osalle huoltajille erilaisia haasteita arjessa selviytymiseen, ja tämä heijastuu myös lapsen oppimiseen ja hyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa rakennetaan perustaa lapsen tulevalle koulu- ja opintopolulle. Kuunteleva ja lämpimästi lasta kohtaava aikuinen varhaiskasvatuspäivän aikana, sekä hyvät ja tiimin yhtenäiset toimintatavat, tuovat turvaa pienelle lapselle ja tukevat haasteista selviämistä. Varhaiskasvatuksessa keskeistä on varhaiskasvatuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen. Varhaiskasvatuksen henkilöstö on vuoden 2024–2025 aikana perehtynyt erityisesti vuorovaikutuksen merkitykseen sekä tuettuun leikkiin koulutusten kautta.

Työttömyys ja vähävaraisuus eriarvoistavat perheitä. Varhaiskasvatus voi olla tukea tarvitsevan lapsen kohdalla usein ainoa kuntoutusmuoto. Erikoissairaanhoidon voi suositella lapselle kuntouttavien syiden vuoksi säännöllistä varhaiskasvatusta. Mielenterveyteen liittyvät pulmat, yksinäisyys ja syrjäytyminen näkyvät varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksella on tärkeä rooli siinä, että lapselle ja perheelle osataan ajoissa antaa oikeanlaista palveluohjausta. Yhteys ja yhteistyö eri tahoihin on erittäin tärkeää. Avun hakeminen on monella perheelle vaikeaa. Varhaiskasvatuksella on tärkeä rooli tukea perhettä hakemaan oikeanlaista tukea ja apua.

Kiuruveden sijainti hyvinvointialueen reuna-alueilla asettaa suuria paineita varhaiskasvatuksen erityisopettajien työlle. Heidän työpanoksellaan on todella suuri merkitys lapsen kehityksen tukemisessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja toimii linkkinä hyvinvointialueen ja varhaiskasvatuksen välillä.

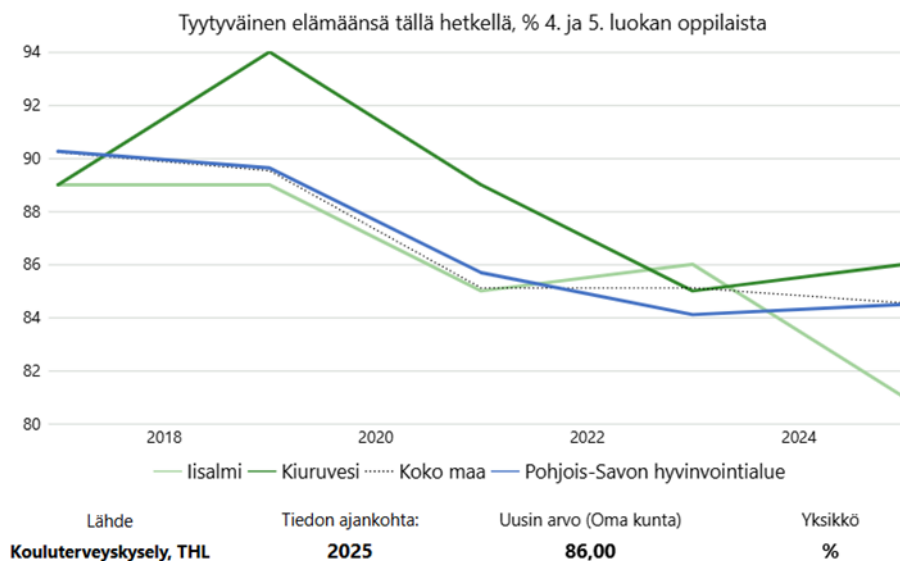
Kiuruveden varhaiskasvatus on tehnyt Pohjois-Savon hyvinvointialueella (pohjoinen alue) varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden yhteistyösuunnitelman. Suunnitelmassa on määriteltä yhteistyön rakenne, joka tukee neuvolan, varhaiskasvatuksen ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden keskinäistä osaamisen jakamista ja kehittämistä. Yhteistyösuunnitelman tavoitteena on edistää varhaista puheeksi ottamista, tuen tarpeen tunnistamista ja monitoimijaisen yhteistyön lisäämistä. Toimiva yhteistyö vaatii tiivistä työtä ja yhteen hiileen puhaltamista.

Alakouluikäiset lapset

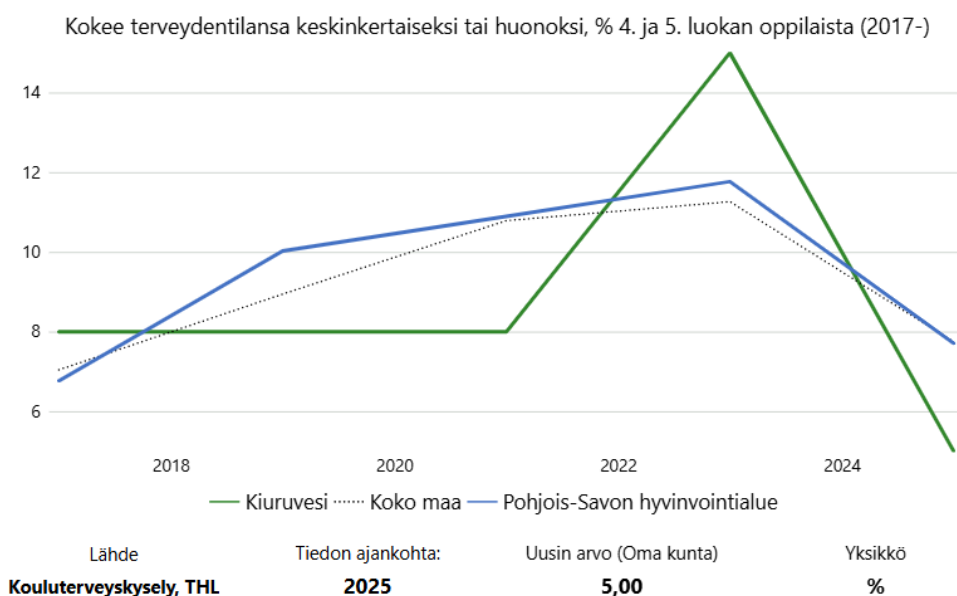
Kiuruvedellä aloitettiin vuonna 2021 pilottihankkeena Harkka -kerhot peruskoululaisille. Suomen harrastamisen mallilla järjestettiin koululaisille ilmaista ja monipuolista harrastetoimintaa koulun jälkeen. Hanketta hallinnoi Kiuruveden kansalaisopisto. Lukuvuosina 2023–2024 sekä alakoululaisten että yläkoululaisten Harkka-kerhoja oli tarjolla yhteensä noin 60 ja maksuttomiin kerhoihin osallistui tuona aikana noin 500 koululaista.

Syksyllä 2025 julkaistiin tuoreimmat Kouluterveyskyselyn tulokset (THL). Tulosten mukaan koko Suomessa yleisesti myönteisiä suuntauksia kouluikäisten lasten ja nuorten kohdalla oli terveydentilan kokeminen yleisesti paremmaksi ja yhteydenpidon aikuisiin koettiin lisääntyneen.

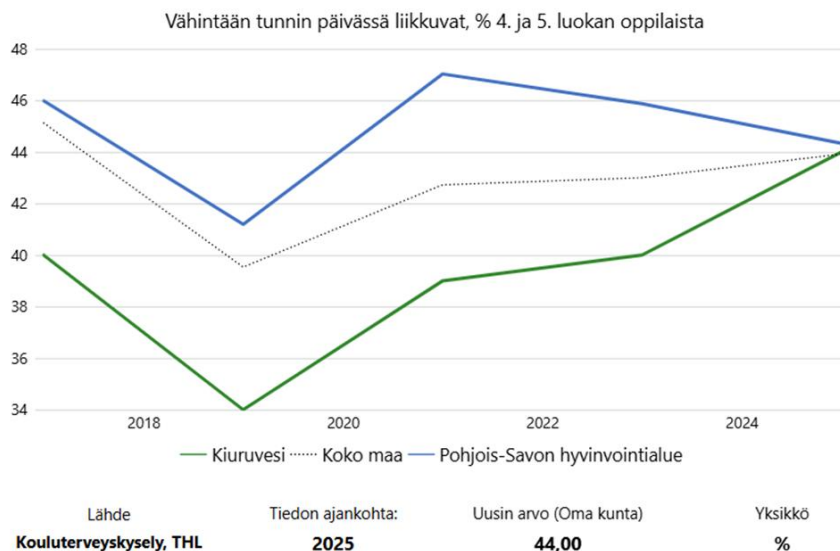
Useimmat lapset ja nuoret kokivat olevansa tyytyväisiä elämäänsä ja suuret osuudet raportoivat pitävänsä koulunkäynnistä.

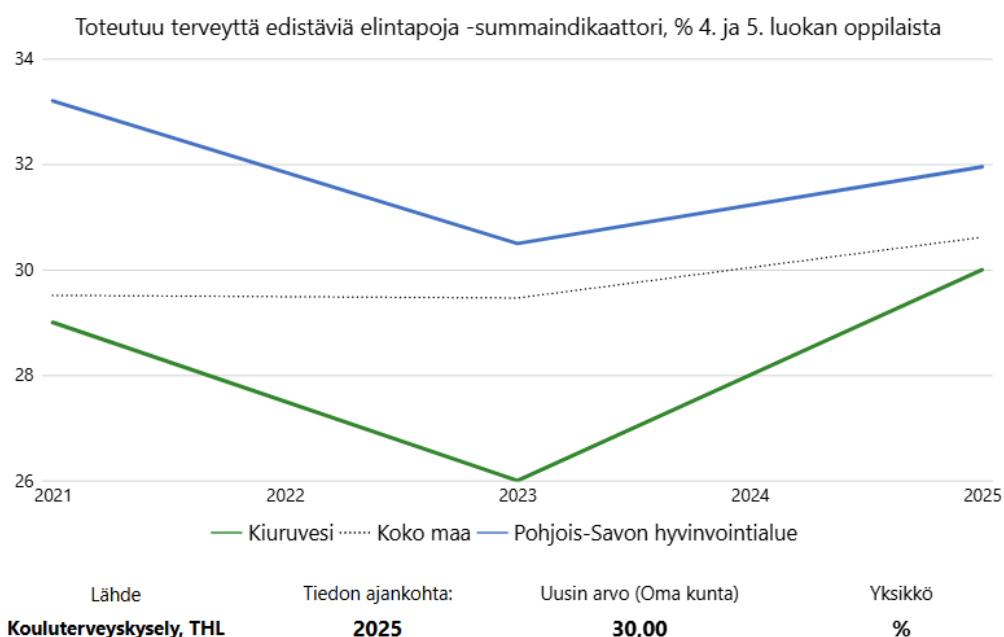
Kiuruvedellä tyytyväisyyttä elämäänsä 4. ja 5. luokan oppilaista koki 86 %, kun esimerkiksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien vastauksista koostuva keskiarvo oli 84,5 %. Terveystilansa huonoksi tai erittäin huonoksi koki 5 % kiuruvetisistä 4. ja 5. luokan oppilaista, kun Pohjois-Savon hyvinvointialueella vastaava keskiarvo oli 7 %.

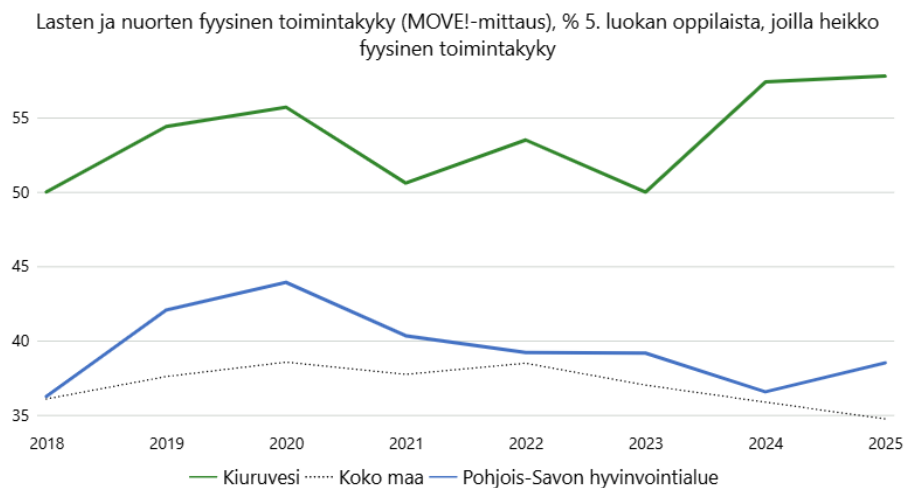
Lisäksi vähintään tunnin päivässä liikkuvat 4. ja 5. luokkalaisten prosentuaalinen osuus kasvoi 44 prosenttiin. Pohjois-Savon hyvinvointialueella vastaava luku oli 44,3 %.

Summaindikaattori ilmaisee niiden osuuden prosentteina, joilla on kolme seuraavista elintavoista: syö aamupalaa joka arkiamu, liikkuu vähintään tunnin päivässä ja nukkuu mielestään tarpeeksi. Summaindikaattorin mukaan terveyttä edistäviä elintapoja 4. ja 5. luokan oppilaista toteutti 30 % kun Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien keskiarvoprosentti oli 31,9.

5. luokan fyysisen toimintakyvyn mittausmenetelmä eli MOVE! -mittaus osoittaa, että viidennen vuosiluokan oppilaista 57,8 % on heikko fyysinen toimintakyky. Pohjois-Savon hyvinvointialueen keskiarvo kunnissa oli 38,5 %.

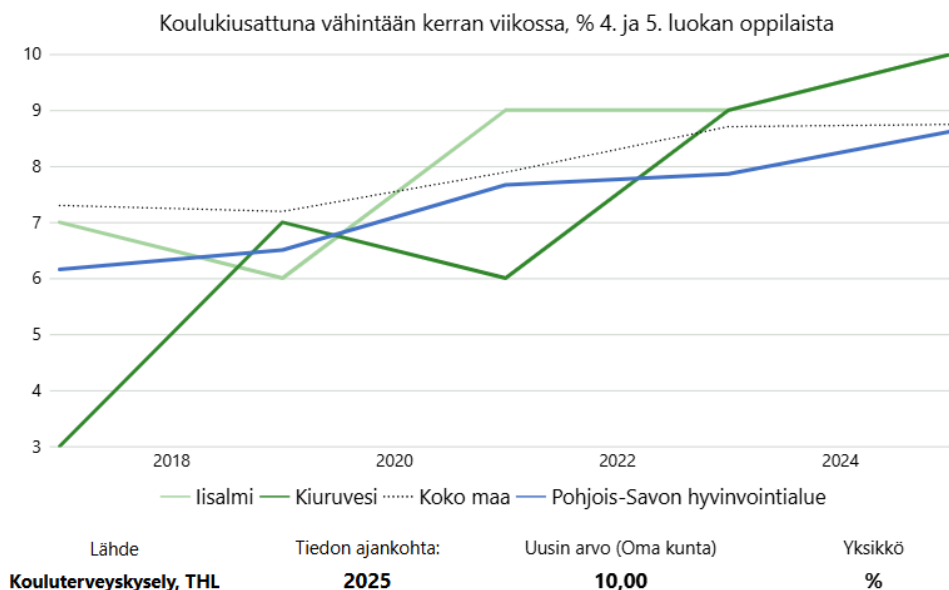
Lähde
Sotkanet

Tiedon ajankohta:
2025

Uusin arvo (Oma kunta)
57,80

Yksikkö
%

Koulukiusaamisen kokemuksia oli 4. ja 5. luokan oppilailla 10 % vastanneista, kun koko Pohjois-Savon hyvinvointialueella vastaava luku oli 8,6 %.

Lähde
Kouluterveyskysely, THL

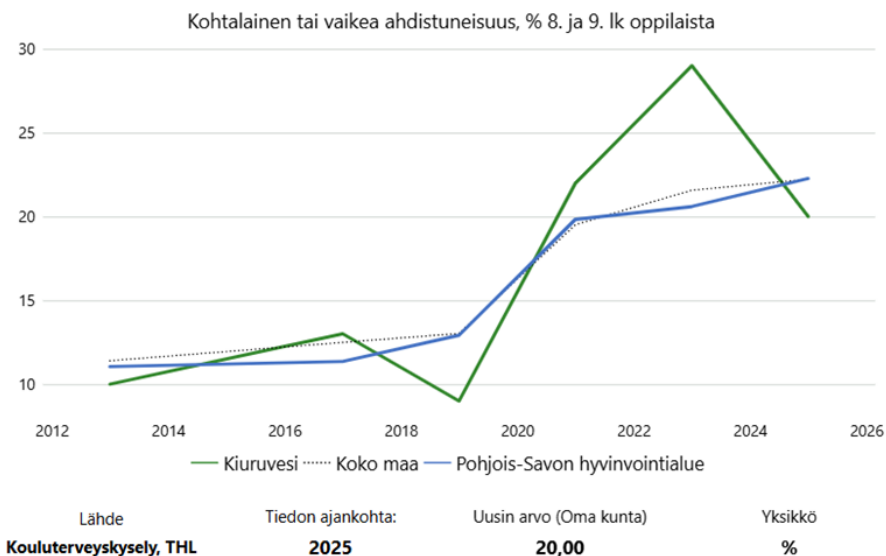
Tiedon ajankohta:
2025

Uusin arvo (Oma kunta)
10,00

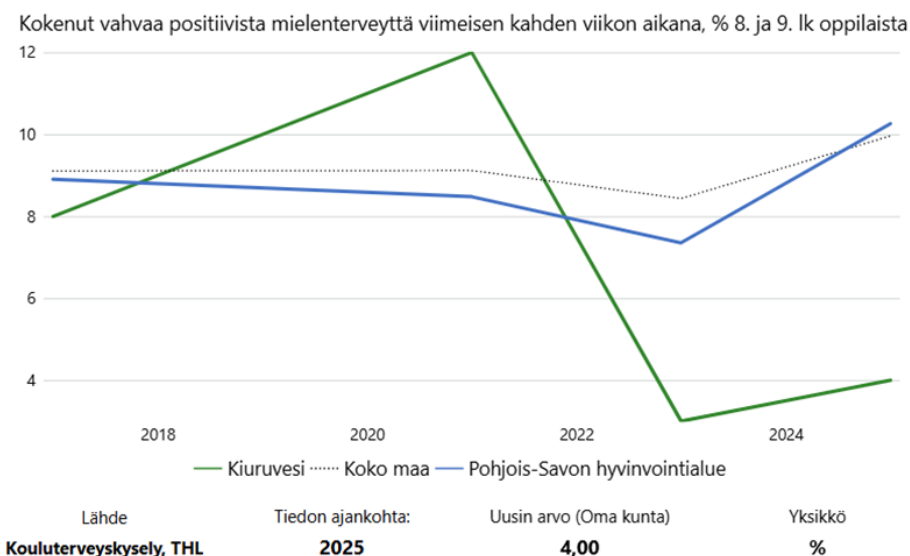
Yksikkö
%

Yläkouluikäiset lapset ja nuoret

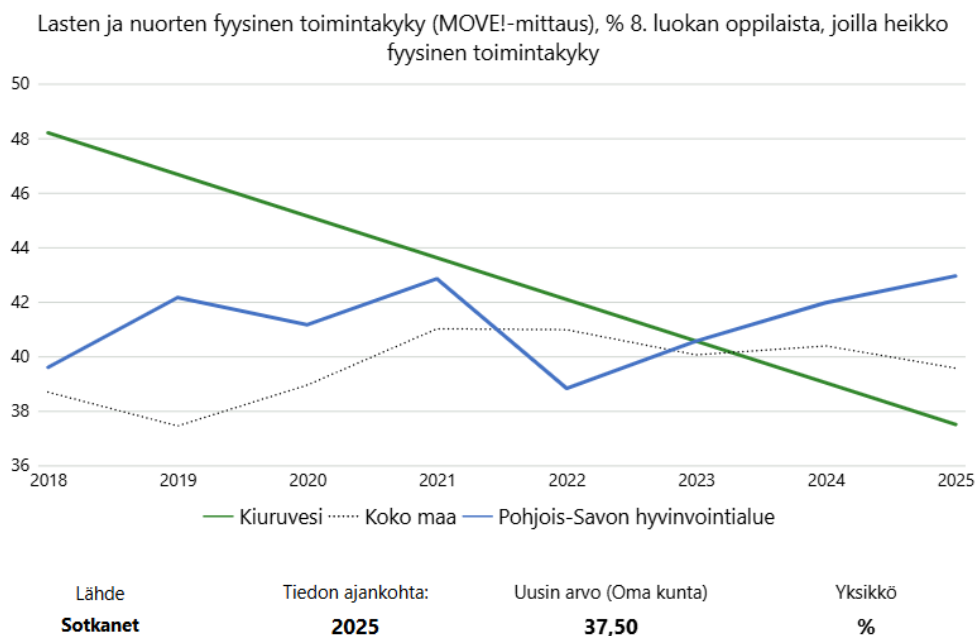
Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) Kouluterveyskyselyyn osallistui Kiuruvedellä myös 8. ja 9. luokan oppilaita. Kouluterveyskyselyn mukaan Kiuruvedellä 20 % 8. ja 9. luokkalaisista kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Pohjois-Savon hyvinvointialueella vastaava luku oli 22,2 %.

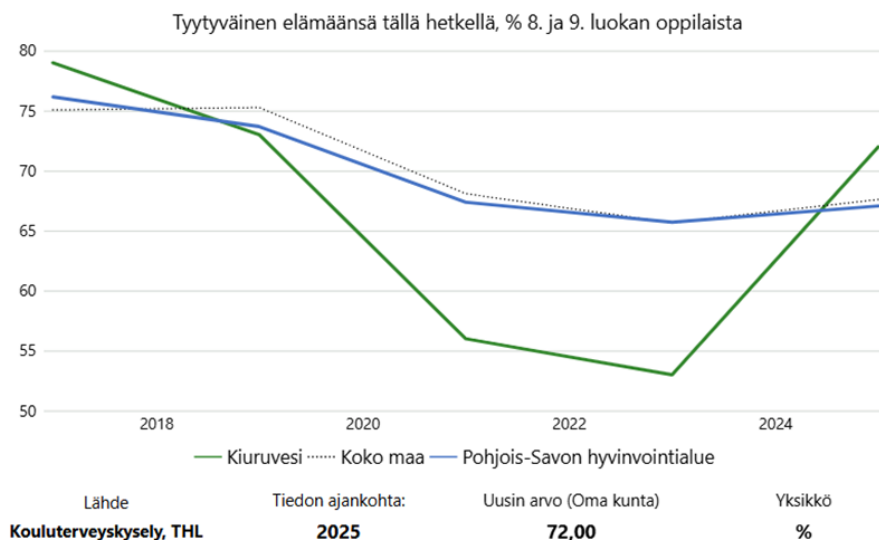
Puolestaan vahvaa posiivista mielenterveyttä on kokenut 8. ja 9. luokan oppilaita 4% kun Pohjois-Savon hyvinvointialueella vastaava prosenttiluku on 10,2%.

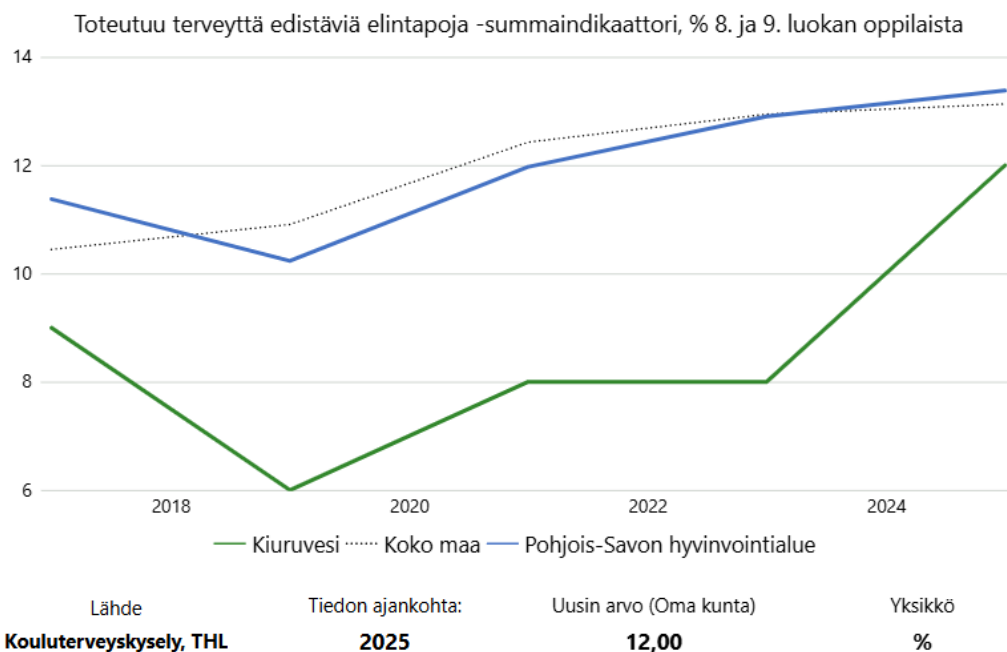
Lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä mittaava MOVE- mittaus osoittaa heikon fyysisen toimintakyvyn olevan 37,5 prosentilla Kiuruvetisillä 8. luokan oppilailla, kun Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien keskiarvo vastaavalle luvulle oli 42,9 %.

Tyytyväisyyttä elämäänsä koko 72 % Kiuruvetisistä 8. ja 9. luokan oppilaista, kun vastaava luku Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnissa oli 67 %.

Summaindikaattori ilmaisee niiden osuuden prosentteina, joilla on kolme seuraavista elintavoista: syö aamupalaa joka arkiamu, liikkuu vähintään tunnin päivässä ja nukkuu mielestään tarpeeksi. Kiuruvedellä 8. ja 9. luokan oppilailla summa oli 12 %, kun Pohjois-Savon hyvinvointialueen summa oli 13,3 %.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Nuorilla ja nuorilla aikuisilla tarkoitetaan tässä yhteydessä 16–25-vuotiaita henkilöitä. Laajaan hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2025–2029 on kirjattu yhdeksi selväksi tavoitteeksi nuorten työllisyyden ja koulutuksen parantaminen. Lisäksi tavoitteisiin on kirjattu myös nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja osallisuuden parantaminen. Koska laaja hyvinvointisuunnitelma koki suuren päivityksen vuonna 2025, ei ajallisesti ole pystytty kaikkiin tavoitteisiin välttämättä vielä pureutumaan tätä raporttia laatiessa. Lisäksi kaikista indikaattoreista ei vielä ole päivitettyä tietoa vuodesta 2025, vaan osa käytetyistä tuoreimmista indikaattoreista on vuodelta 2024.

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutahot	Resurssit	Arviointimittarit
Nuorten työllisyyden ja koulutuksen parantaminen	Rakennetaan toimintamalleja, joissa nuori saa oikea-aikaisesti tukea moniammatillisessa verkostossa. Tehokas ohjautuminen esim. etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan toimintoihin.	1) Etsivän nuorisotyön- ja nuorten työpajan hankerahoituksen jatkuminen 2) Määräraha-varaus vuosittain nuorten kesätyöllistämistukeen	1) Etsivän nuorisotyö- ja nuorten työpajojen asiakasmäärät 2) Valpas-järjestelmän asiakasmäärät 3) Haettujen kesätyötukien hakemusten määrä

Kiuruveden kaupungin nuorisotoimi järjesti ja tarjosi nuorille paljon erilaista toimintaa vuonna 2025, kuten esimerkiksi avoimia nuorisoiiloja, teemailtoja ja tapahtumia sekä leirejä ja retkiä. Lisäksi Kiuruveden nuorisotalo toimi nuorten kohtaustapahtumien ja järjesti nuorille muun muassa kausitapahtumia, teemailtoja ja disko- ja musiikki-iltoja. Nuorisotalo tavoitti hyvin nuoria ryhmä- ja tilatoimintaan, sillä asiakasmäärä oli vuonna 2025 nousujohteinen. Nuorisotalon tiloja käyttivät aktiivisesti myös muut toimijat erilaisiin tapahtumiin.

Vuonna 2025 nuorisotoimi kokeili erilaisia työmuotoja, kuten esimerkiksi nuorten mopopajaa. Syksyllä uutena toimintamuotona aloitettiin myös Poikkis-poikakerhotoiminta 7–8. luokkalaisille pojille.

Kiuruveden nuorisopalvelujen tavoitteena vuodelle 2025 oli kehittää yhdessä uusia toiminta- ja yhteistyötapoja tehostamaan nuorisopalveluiden tavoitettavuutta ja tilojen saavutettavuutta. Tavoitteet vuodelle 2025 katsottiin toteutuneen, sillä nuorisopalveluiden tavoitettavuus ja näkyvyys parantui, ja esimerkiksi somemarkkinointia kehitettiin nuorten työpajan osalta. Tiivistä yhteistyötä toteutettiin vuoden aikana myös eri yhteistyökumppaneiden kuten Ankkuri-tiimin, seurojen, yhdistysten, koulujen, Te-palveluiden, sosiaalitoimen ja rikosseuraamuslaitoksen kanssa. Edellä mainittujen tahojen kanssa yhteistyötä toteutti myös Kiuruveden Etsivä nuorisotyö. Yhteistyötä onnistuttiin kehittämään sijaishuollossa olleiden nuorten osalta myös lastensuojelun jälkihuollon kanssa. Lisäksi yläkoululla toimiva koulunuorisotyöntekijä sai madallettua kynnystä etsivään nuorisotyöhön nivelvaiheessa tukea tarvitsevien nuorten osalta. Asiakkuuksia syntyi tämän myötä useampia.

Toinen nuorisotoimen tavoite oli tiivistää yhteistyötä eri oppilaitosten ja eri hankkeiden avulla koulupudokkaiden ja syrjäytymisuhan alla olevien nuorien tueksi. Tavoitteet katsottiin toteutuneen osittain; esimerkiksi etsivä nuorisotyö teki tiivistä yhteistyötä koulupudokkaiden osalta toisen asteen ammattioppilaitosten kanssa. Työtä markkinoitiin mm. koulukahvituksissa ja Ylä-Savon ammattioppilaitoksen 150-vuotisjuhlassa. Ysao:n ja nuorten työpajan välinen puitesopimus mahdollisti erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden työssäoppimisen pajalla. Tutkintotavoitteiset nuoret pysyivät siis suorittamaan eri tutkinnonosia pajalla.

Vuonna 2025 haasteeksi koettiin, nuorten työpajan osalta, kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella työskentelevien nuorten osuus. Koska kunnat eivät enää tuota sosiaalihuoltolain mukaisia sosiaalipalveluita (esim. kuntouttavaa työtoimintaa tai sosiaalisen kuntoutuksen palveluita) vaan nämä palvelut kuuluvat hyvinvointialueen järjestettäväksi, kuntouttavan

työtoiminnan osuus jouduttiin erittelemään nuorten työpajan toiminnan budjetista omaksi erilliseksi osakseen. Näin ollen valtionavustusta ei saanut käyttää kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen. Kevään aikana pohdittiin, otetaanko pajatoimintaan enää nuoria kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella. Voimassa olevat sopimukset päätettiin viedä loppuun/ jatkaa sopimuksia korkeintaan alkusyksyyn. Uusia sopimuksia kuntouttavan työtoiminnan osalta ei juurikaan tehty. Tämä näkyi näin ollen myös pajanuorten asiakasmäärässä vuoden osalta.

Vuonna 2025 etsivän nuorisotyön asiakkaina oli 69 nuorta, joten asiakasmäärä on hieman noussut edelliseen vuoteen verrattuna. Nuorten työpajalla asiakkaana oli 27 nuorta. Koulupudokkaita seurattiin ja ohjattiin aktiivisesti koulutuksen piiriin oppivelvollisuuden valvonta- ja ohjausjärjestelmä Valpasta hyödyntäen. Asiakkaat ohjautuivat työpajalle sosiaalipalvelujen sekä työllisyyspalvelujen lähettämänä. Lisäksi pajatoiminnassa oli nuoria eri koulutussopimuksella ja / tai Valpas - järjestelmän kautta. Valpas- asioissa ohjausta tarvitsi vuonna 2025 vain kaksi nuorta, jotka ohjattiin jatkotoimenpiteisiin. Vuonna 2025 nuoria oli pajatoiminnassa hieman vähemmän, mutta eteenpäin ohjaus onnistui näiden nuorten kohdalla erityisen hyvin.

	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Nuorisotalo, käyntejä	4 233	3 500	4 610
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	61	70	69
Nuortentyöpajan asiakkaat	41	54	27
Koulunuorisotyön asiakkaat	200	120	200

Kuntiin käynnistettiin uudelleen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Verkostoon kuuluvat nuorten kannalta keskeiset hallinnonalat kuten opetus-, sosiaali-, terveys- ja nuorisotoimi, sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Verkoston tavoitteena on parantaa nuorten mahdollisuutta saada tarvitsemansa julkiset palvelut, tehostaa nuorten sosiaalisuuden vahvistamista ja kehittää nuorten varhaista tukea. Vuonna 2025 nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontui tavoitteiden mukaisesti 2 kertaa vuodessa.

Kiuruveden nuorisovaltuusto kokoontunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti vuonna 2025. Edellisen nuorisovaltuuston nelivuotinen toimintakausi päättyi 31.5.2025 ja uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintansa marraskuussa. Nuorisovaltuuston toimintasäännön uudistumisen myötä saatiin nuorisovaltuustoon edustaja lukiosta, yläkoulusta ja Hingunniemestä.

Vuonna 2025 Pohjois-Savon hyvinvointialue tarjosi maksuttoman ehkäisyn alle 25-vuotiaille nuorille. Alle 21-vuotiaat saavat maksutta sekä lyhyt- että pitkäaikaisia ehkäisyvalmisteita (kondomit, pillerit, kapselit, kierukat). 21–24-vuotiaille maksutonta on pitkäaikainen ehkäisy (kierukka, kapseli, kondomit) sekä ensimmäinen 3kk pilleripakkaus.

Nuorten mielenterveys

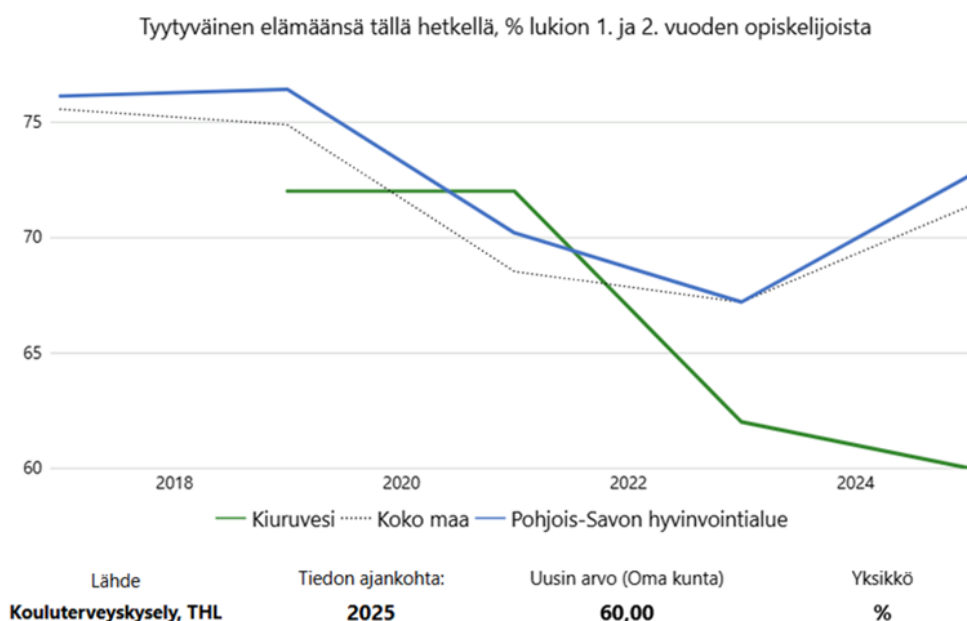
Nuoren kuntoutusrahaa voidaan maksaa 16–19-vuotiaalle henkilölle, jonka työ- tai opiskelukyky on olennaisesti heikentynyt. Kuntoutusraha myönnetään opiskelun tai muun työelämään tähtäävän kuntoutuksen ajalta ja sen myöntäjänä on KELA. Tarkoituksena on edistää ammatillista kuntoutumista ja ehkäistä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistä. Vuonna 2024 Kiuruvedellä 16–19- vuotiaista nuorista kuntoutusrahaa oli saanut 121/ 1 000 vastaavan ikäistä ja vuonna 2023 määrä oli 128,7/ 1 000 vastaavan ikäistä nuorista. Kuntoutusrahaa saavien nuorten määrä on kasvanut huomattavasti vuodesta 2020, jolloin kuntoutusrahaa on saanut 74,4/ 1000 vastaavan ikäisistä. Vuodelta 2025 ei vielä ollut tilastotietoa.

Vuosi	/ 1 000 vastaavan ikäistä
2024	121
2023	128,7
2022	103,1
2021	87,1
2020	74,4

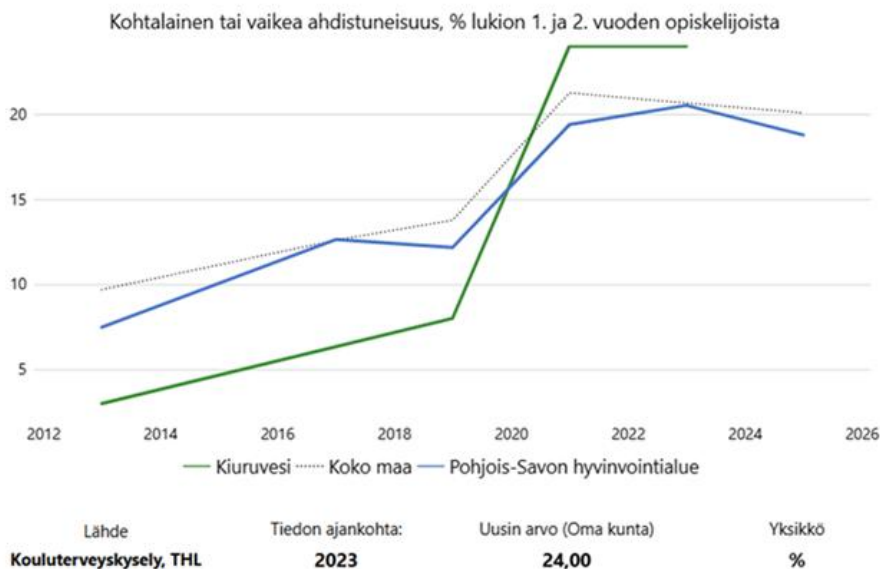
Kiuruvedellä mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavia 16–24- vuotiaita oli 1,5 % vastaavan ikäisestä väestöstä vuonna 2022, kun vuonna 2024 luku oli 1,8 % vastaavan ikäisestä väestöstä. Psykiatristen laitoshoidojaksojen määrä oli vuonna 2022 (18–24- vuotiailla) 16,2/ 1000 vastaavan ikäistä kohden. Vuonna 2024 määrä oli jo 38,6/ 1000 vastaavan ikäistä kohden. Psykiatrasta laitoshoidoa saaneiden määrä on huolestuttavaan suuntaan kasvussa.

Nuorten mielenterveyshaasteet johtuvat monen tekijän summasta. Nuorten kasvu- ja kehitys on vielä kesken ja tunnesäätelyn kehittyessä nuori on altis ulkopuoliselle paineelle ja kuormitukselle. Lisäksi sosiaalinen media sekä digimaailma ja jatkuva vertailu luo ulkonäkö- ja suorituspaineita nuorille. Lisäksi kiusaaminen on yksi suuri syy nuorten mielenterveydellisiin haasteisiin.

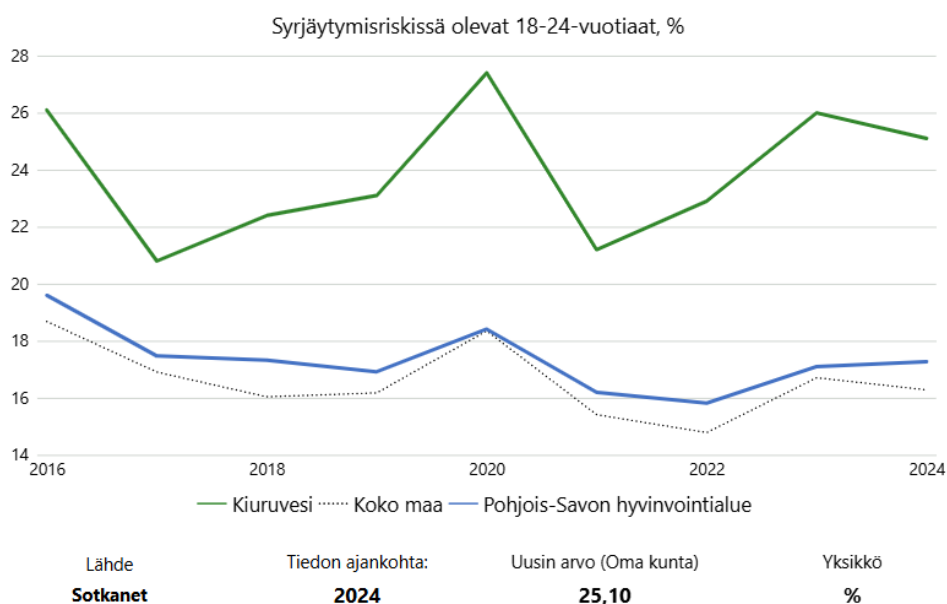
Lukio-ikäiset opiskelijat vastasivat myös vuonna 2025 Kouluterveyskyselyyn (THL). Sen mukaan, vuonna 2025 tyytyväisyyttä elämäänsä koki 1. ja 2. vuoden lukio- opiskelijoista 60 %. Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien keskiarvo oli 72,6 %.

Kouluterveyskyselyyn vastanneista 1. ja 2. vuoden lukio-opiskelijoista 24 % koki kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien keskiarvo oli 20,5 %. Tämä tilasto on tilastoitu Kiuruveden osalta vuonna 2023.

Syrjäytymisriskissä olevia 18–24-vuotiaita oli Sotkanetin indikaattoritiedon mukaan 25,10 %, kun Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnista koostuva keskiarvo oli 17,27 %.

TYÖIKÄISET

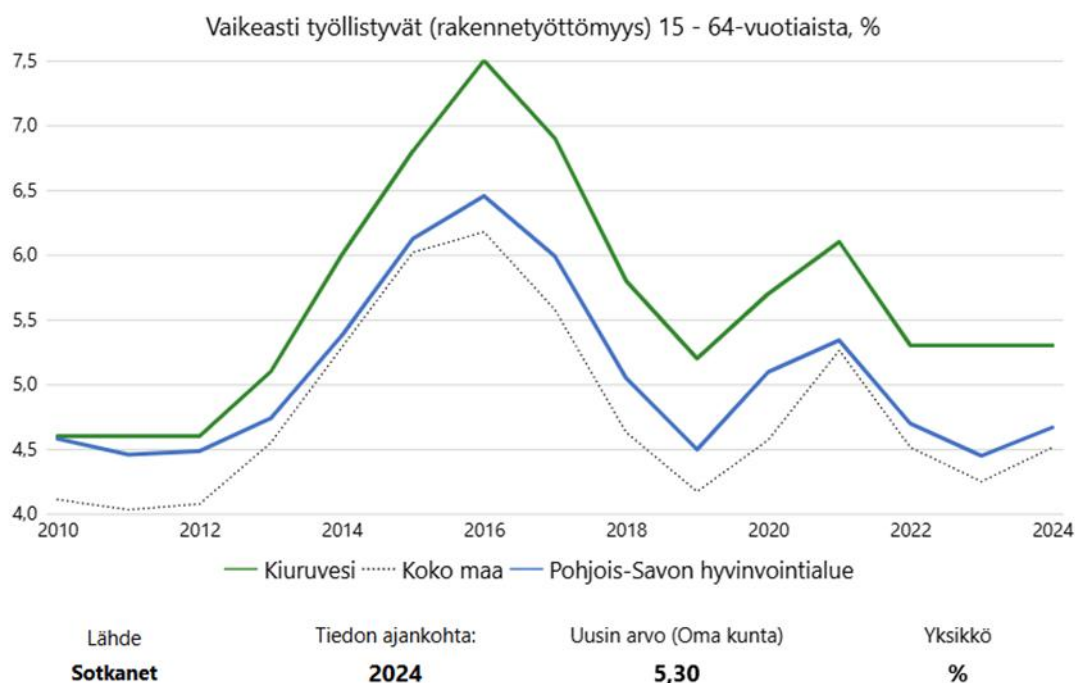
Tilastokeskuksen ja TEM:in määritelmän mukaan työikäisiä ovat kaikki 15–74-vuotiaat henkilöt. Kuitenkaan eläkkeelle siirtyneitä henkilöitä ei työikäisissä oteta huomioon, vaan heitä koskevat asiat käsitellään ikäihmiset-osiossa.

Tilastoja lukiessa on otettava huomioon, puhutaanko työttömyysasteesta suhteutettuna koko väestöön vai pelkästään työvoimaan.

TAVOITE	TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVIOINTIMITTARIT
Edistää kuntalaisten työllistymistä tarjoamalla konkreettisia mahdollisuuksia työelämään sijoittumiseen yhteistyössä YläSavon työllisyysalueen kanssa.	Kiuruveden kaupunki: koordinoi kuntaorganisaation sisäiset työllistämistoimenpiteet. Ylä-Savon työllisyysalue: vastaa alueellisesta työllisyydenhoidosta ja palveluohjauksesta. Paikalliset yritykset, oppilaitokset, järjestöt: tarjoavat työmahdollisuuksia ja osallistuvat yhteistyöhön Kansalaisopisto: tarjoaa kielikursseja ja digikoulutusta työelämän taitojen kehittämiseen	Määräraha-varaus vuosittain työllistämiseen	Työllistettyjen määrä kunnan ja yhteistyötahojen kautta. Työkokeiluun osallistuneiden määrä ja heidän siirtymisensä avoimille työmarkkinoille. Asiakastyytyväisyys työllisyyspalveluihin (esim. kyselyt). Kunnan työttömyysasteen kehitys suhteessa alueelliseen ja valtakunnalliseen tasoon Työttömyysprosenttien seuraaminen (aikuiset ja nuoret aikuiset) Yhteistyökumppaneiden määrä ja laatu (esim. yritykset, järjestöt).

Pendelöinnillä (sukkuloinnilla) tarkoitetaan työssäkäyntiä oman asuinalueen ulkopuolella. Nettopendelöinnillä tarkoitetaan alueen ulkopuolella työssäkäyvien ja alueelle muualta töihin tulevien henkilöiden välistä erotusta. Työssäkäyntiliikenne suuntautuu pääasiassa lähialueelle lisälmeen ja Vieremälle. Vuoden 2018 jälkeen pendelöintitilastoa ei ole ollut saatavissa.

Vaikeasti työllistyviä (rakennetyöttömyys) 15–64-vuotiaita oli Kiuruvedellä 5.3 % vuonna 2024, kun Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnista koostuva keskiarvo oli 4.6 %.

Kiuruvedellä oli työttömiä työnhakijoita joulukuussa 2025 oli 418 henkilöä, kun esimerkiksi tammikuussa 2022 työttömiä työnhakijoita oli 358 henkilöä. Vuonna 2025 työttömistä kokoaikaisesti lomautettuja oli 89 henkilöä.

Työvoimatilasto on saatavilla vuodesta 2024. Sen mukaan työssäkäyviä Kiuruvedellä oli yhteensä 3067 henkilöä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuonna 2024 noin 11,3 %, kun työttömiä oli Kiuruveden koko väestöstä 391 henkilöä, joista miehiä 253 ja naisia 138.

Vuonna 2025 työttömistä työnhakijoista alle 20-vuotiaita oli 21 henkilöä, alle 25-vuotiaita 56 henkilöä, yli 50-vuotiaita 158 henkilöä ja pitkäaikaistyöttömiä 126 henkilöä.

Pohjois-Savossa oli joulukuun 2025 lopussa 15 631 työtöntä työnhakijaa, mikä on 1 523 työtöntä enemmän kuin vuosi sitten. Henkilökohtaisesti ilmoittautuneita lomautettuja oli 2 100 mikä on lähes 3 % vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Työttömien määrä ilman lomautettuja oli joulukuun 2025 lopussa, eli 400 työtöntä vähemmän kuin vuosi sitten.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli joulukuussa 2025 13,8 %, mikä on 1,8 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeampi. Koko maan työttömien osuus työvoimasta oli 13,0 %.

Lähestulkoon kaikissa Pohjois-Savon kunnissa työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuonna 2025. Vuoteen 2024 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä laski joulukuussa vain Keiteleellä 18 henkilöllä (-19 %) ja Sonkajärvellä 7 henkilöllä (-4 %). Työttömien työnhakijoiden määrät kasvoivat suhteellisesti eniten Tuusniemellä (+43 %), Suonenjoella (+27 %) ja Lapinlahdella (+20 %). Määrällisesti eniten työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi Kuopiossa. Siellä työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopussa 1 015 enemmän kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (+14 %).

Vuonna 2025 joulukuun lopussa alhaisin työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli puolestaan Keiteleellä (9,6 %). Vastaavasti korkeimmat työttömien työnhakijoiden osuudet työvoimasta olivat Varkaudessa , jossa kasvua tapahtui 17,9 %, Tuusniemellä (kasvua 17,3 %), Rautavaaralla (kasvua 16,6 %), Kaavilla (kasvua 16,5 %) ja Vesannolla (kasvua 16,4 %).

Kuopiossa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 13,9 %.

Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita Pohjois-Savossa oli joulukuun 2025 lopussa 2 243 (21,5 % enemmän kuin vuosi sitten).

Pitkäaikaistyöttömiä oli Pohjois-Savossa joulukuun lopussa 5 922 henkilöä (31,3 % vuoden takaista enemmän).

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat kunnittain

Kunta	Joulu 2025	Marras 2025	Joulu 2024	Muutos		Työttömistä työnhakijoista lomautetut	Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta	Joulu 2025	Marras 2025	Joulu 2024	Muutos	
				Joulu 2025	Joulu 2024						Joulu 2025	Joulu 2024
	Työttömät työnhakijat			%			%	Avoimet työpaikat			%	
Iisalmi	1 332	1 106	1 315	17	1	219	14,6	178	112	246	-68	-28
Joroinen	234	187	224	10	4	45	12,1	17	17	393	-376	-96
Kaavi	167	154	151	16	11	23	16,5	5	...	...	...	...
Keitele	75	71	93	-18	-19	5	9,6	...	...	10	...	...
Kiuruvesi	418	333	379	39	10	89	13,5	11	7	13	-2	-15
Kuopio	8 441	7 678	7 426	1 015	14	841	13,9	532	663	403	129	32
Lapinlahti	505	462	421	84	20	75	12,9	11	12	17	-6	-35
Leppävirta	505	404	453	52	11	124	13,1	8	7	12	-4	-33
Pielavesi	163	146	163	0	0	16	11,0	8	5	...	...	...
Rautalampi	144	122	124	20	16	25	12,5	7	...	6	1	17
Rautavaara	81	76	75	6	8	7	16,6	...	...	...	...	...
Siilinjärvi	1 040	883	987	53	5	179	10,4	84	40	85	-1	-1
Sonkajärvi	180	156	187	-7	-4	41	12,6	...	...	8	...	...
Suonenjoki	347	305	273	74	27	49	12,7	14	17	10	4	40
Tervo	71	68	66	5	8	10	13,0	...	...	...	...	...
Tuusniemi	144	136	101	43	43	16	17,3	0	0	...	...	...
Varkaus	1 480	1 307	1 398	82	6	248	17,9	70	37	60	10	17
Vesanto	113	97	96	17	18	13	16,4	0	5	...	...	...
Vieremä	191	105	176	15	9	75	12,2	10	10	14	-4	-29
Pohjois-Savo	15 631	13 796	14 108	1 523	11	2 100	13,8	962	949	1 293	-331	-26

Trendit:

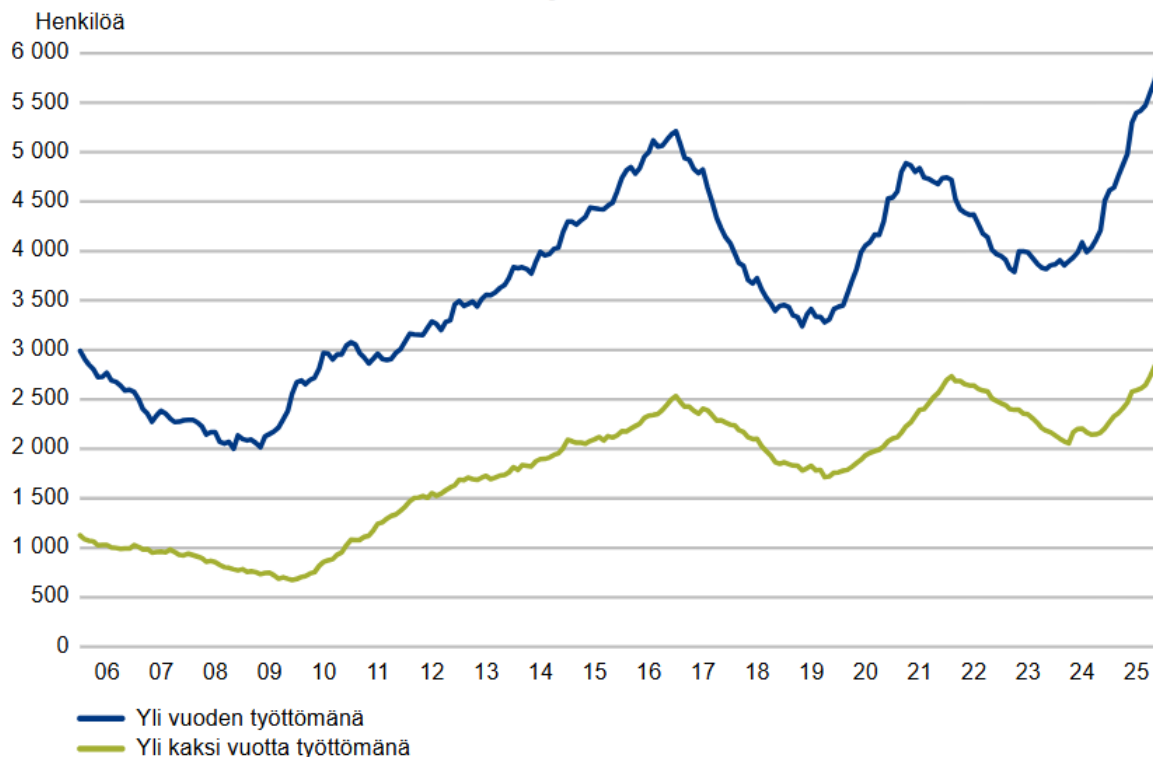
- Pohjois-Savossa työttömien osuus työvoimasta vuonna 2025 oli 13,8 % kun koko maassa se oli 13 %. Työttömien määrässä on tapahtunut kasvua, sillä vielä vuonna 2024 työttömien osuus työvoimasta oli 12,5 % ja koko maassa 12 %.
- Lomautettuja määrä Pohjois-Savossa laski 59 henkilöllä vuonna 2025 verrattuna edellisvuoteen.
- Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita, oli vuonna 2025 21,5 % enemmän kuin vuosi sitten.
- Pitkäaikaistyöttömiä noin 31,3 % enemmän kuin vuosi sitten.
- Uusien avoimien työpaikkojen määrä Pohjois-Savossa (962 työpaikkaa) väheni noin 25,6 % vuodesta 2024.

Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Pohjois-Savossa joulukuun lopussa vajaa 5 922 henkilöä, mikä on 1 413 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Kasvua on tapahtunut 31,3 prosenttia. Edelliseen kuukauteen verrattuna pitkäaikaistyöttömyys kasvoi 201:lla. Yli kaksi vuotta yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 2 933 henkilöä, mikä on 725 enemmän (32,8 %) kuin vuosi sitten.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi kaikissa Pohjois-Savon kunnissa viime vuoteen verrattuna, pois lukien Pielavesi yhdellä henkilöllä. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi Vesannolla (+100 %), Tervossa (+72 %) sekä Suonenjoella (+64,5 %). Työllisyyskatsaus on tehty joulukuuhun 2025 (ely-keskus.fi).

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT KUUKAUDEN LOPUSSA

Pohjois-Savo

Alle 25-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 474, mikä on 229 enemmän kuin vuosi sitten (kasvua 93,5 %). Kaikista pitkäaikaistyöttömistä yli 50-vuotiaita oli 44,3 % (2 624).

Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin kuntien työllisyyspalveluihin joulukuun 2025 aikana 943, mikä on 392 työpaikkaa vähemmän kuin vuosi sitten (laskua 29,4 %). Edelliseen kuukauteen verrattuna uusien avoimien työpaikkojen määrä väheni Pohjois-Savossa 90 työpaikalla. Uusien avoimien työpaikkojen määrä kasvoi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna etenkin johtajien (+6 kpl) sekä erityisasiantuntijoiden (+69 kpl) ammattiryhmissä.

Uusien avoimien työpaikkojen määrät vähenivät muissa ammattiryhmissä. Eniten määrät vähenivät suhteellisesti asiantuntijoiden (-335 kpl) ja maanviljelijöiden (-6 kpl) ammattiryhmissä. Uusia avoimia työpaikkoja julkaistiin määrällisesti eniten palvelu- ja myyntityöntekijöille (318 työpaikkaa). Tilasto perustuu ely- keskuksen tilastoon.

Alueellinen taulukko

TYÖTTÖMÄT TYÖNHAKIJAT JA AVOIMET TYÖPAIKAT KUNNITTAIN 2025 JOULUKUUN LOPUSSA
ELY-KESKUS: POHJOIS-SAVO

Kunta	Työvoima	Työttömät työnhakijat		Miehet	Naiset	Alle 20- vuotiaat	Alle 25- vuotiaat	Yli 50- vuotiaat	Pitkäaik. työttömät	Vamm. ja pitkäaik. sairaat	Avoimet työ- paikat
		Osuus-% työvoimasta	Yhteensä								
Iisalmi	9 132	14,6	1 332	843	489	65	230	453	443	175	178
Joroinen	1 937	12,1	234	136	98	...	18	114	65	30	17
Kaavi	1 012	16,5	167	107	60	...	7	83	81	27	5
Keitele	778	9,6	75	40	35	...	7	32	31	17	...
Kiuruvesi	3 089	13,5	418	270	148	21	56	158	126	49	11
Kuopio	60 581	13,9	8 441	5 274	3 165	277	1 297	2 544	3 514	928	532
Lapinlahti	3 927	12,9	505	315	190	21	64	222	191	64	11
Leppävirta	3 854	13,1	505	317	188	11	44	233	135	65	8
Pielavesi	1 476	11,0	163	105	58	...	15	74	51	15	8
Rautalampi	1 156	12,5	144	104	40	8	17	64	46	18	7
Rautavaara	487	16,6	81	48	33	...	8	41	35	9	...
Siilinjärvi	9 996	10,4	1 040	649	391	40	170	358	366	136	84
Sonkajärvi	1 426	12,6	180	128	52	6	15	78	56	21	...
Suonenjoki	2 733	12,7	347	213	134	8	46	130	102	59	14
Tervo	545	13,0	71	49	22	0	0	40	31	15	...
Tuusniemi	833	17,3	144	96	48	...	10	60	60	26	0
Varkaus	8 252	17,9	1 480	938	541	54	202	559	495	144	70
Vesanto	690	16,4	113	75	38	0	12	43	44	13	0
Viermä	1 567	12,2	191	126	65	5	25	79	50	14	10
Yhteensä	113 471	13,8	15 631	9 833	5 795	529	2 243	5 365	5 922	1 825	962

TYÖLLISYYDEN HOITAMINEN

Merkittävä uudistus tapahtui vuoden 2025 alussa, kun työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Kiuruvesi on mukana Ylä-Savon työllisyysalueessa. Kaupungin työllistämistoimien tarkoituksena on alentaa pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä parantaa työllistettävien valmiuksia omaehtoiseen koulutuksen hankintaan ja työnsaantiin.

KEHA- keskuksen tuottaman raportoinnin mukaan, kiuruvetisiä asiakkaita koskevia palkkatukihakemuksia (mukana myös työllistämistuki +55) tuli vuonna 2025 34 hakemusta, joista myönteisiä päätöksiä tehtiin 21, näistä yrityksiin oli 10 päätöstä. Sitä määrää, kuinka paljon oli jatkuvia palkkatukipäätöksiä vuodelta 2024 (eli päätös tehty v. 2024, ja työ jatkuu vielä 2025) ei ollut saatavilla.

Kiuruveden Urheilijat ry mukana työllistämässä

Päiväkeskus Viskaalintupa on matalan kynnyksen kohtaamispaikka ja päivätoimintakeskus, jota ylläpitää Kiuruveden Urheilijat ry. Päiväkeskus tarjoaa matalan kynnyksen palvelua erilaisissa haasteellisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille, kuten esimerkiksi päihde- ja mielenterveyskuntoutujille ja sosiaalisesta kuntoutuksesta hyötyville henkilöille. Päiväkeskus tarjoaa kodinomaisen seurustelupaikan, erilaista virikkeellistä toimintaa ja vertaistukea. Lisäksi päiväkeskukselta saa asiointiapua Kela-asioissa. Siellä on mahdollisuus myös edulliseen ruokailuun sekä peseytymiseen, saunomiseen ja pyykinpesuun.

Vuonna 2025 Päiväkeskus Viskaalintupa oli auki 8–13 arkipäivisin, muutamia tapahtumia oli myös ilta-aikoina. Vapaaehtoistyöntekijät pitivät päiväkeskusta avoinna myös pitkinä pyhinä, jouluna ja pääsiäisenä.

Kiuruveden kaupungin tuella päiväkeskuksessa työskentelee yksi kokoaikainen ohjaaja, vastuualueena esimerkiksi päiväkeskuksen esimiestyö ja varsinainen päiväkeskus (asiakastyö, ryhmät).

Päiväkeskuksen arjesta huolehtii erilaisin tukimuodoin työllistetyt työntekijät. Palkkatuella kuluneen vuoden aikana on päiväkeskukselle työllistetty 3 henkilöä ja työkokeilussa oli 4 henkilöä. Perustason kuntouttavassa työtoiminnassa on ollut 2 hlö. Opiskelijoita on ollut vuoden mittaan kaksi. Päiväkeskuksella tehtävien töiden lisäksi työllistetyt tekivät pieniä aputoita asiakkaille.

Erilaisia tapahtumia ja ryhmiä vuoden mittaan järjestettiin 78 kertaa ja mahdollisuuksien mukaan järjestettiin kyytejä niille, jotka eivät omatoimisesti pääse liikkumaan ja osallistumaan. Kiinteistössä, jossa päiväkeskus toimii, on kolme Kiuruveden kaupungin vuokra-asuntoa, asukkaat maksoivat vuokran suoraan kaupungille. Toiminnanohjaaja valitsee vuokralaiset asuntoihin yhteistyössä eri tahojen kanssa. Asukkaiksi valikoituu henkilöitä, jotka tarvitsevat tukea arkeensa eri syitten takia ja käyttävät päiväkeskuspalvelua päivittäin.

Viskaalintuvan vuosi 2025 lukuina

Laajennettu päiväkeskustoiminta	20 henkilöä	253 käyntiä
Palkkatuella	3 henkilöä	
Työkokeilussa	4 henkilöä	
Kuntouttavassa työtoiminnassa	2 henkilöä	
Opiskelijoita	2 henkilöä	
Yhdyskuntapalvelussa	2 henkilöä	
Tilastoituja päiväkeskuskäyntejä		2150 käyntiä (tilastoimattomia on myös)
Ryhmää, tapahtumaa tms.		78 kappaletta

IKÄIHMISET

Vuonna 2025 päivitetyn laajan hyvinvointisuunnitelman keskeisiä tavoitteita ikäihmisille ovat ikäihmisten osallistaminen ja toimintakyvyn tukeminen.

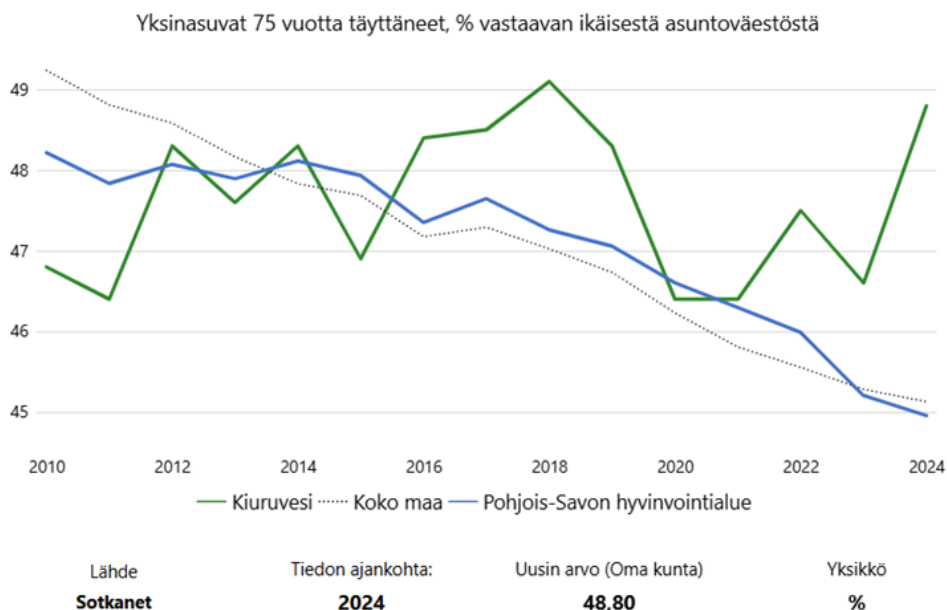
TAVOITE	TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVIOINTIMITTARIT
Ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen	1) Liikuntapalvelut tarjoavat palveluita, joilla ikäihminen voi omatoimisesti ylläpitää ja/tai kehittää toimintakykyään 2) Kansalaisopiston omat liikuntaryhmät 3) vanhusneuvoston / vammaisneuvoston toiminnan tukeminen eri tavoin Vastuutaho: Liikuntapalvelut, kaupunginhallitus ja -valtuusto, yleishallinnon tulosalue	1) Liikuntapalveluiden henkilöstö 2) Kansalaisopiston yhteistyö liikuntapalveluiden kanssa ja lisäksi omat tuntiopettajat 3) Määrärahavaraus vanhusneuvoston /vammaisneuvoston toiminnan tukemiseen	1) Uimahallin ja kuntosalin kävijämäärän seuranta 2) Erityisuima- ja seniorikorttien käyttömäärä 3) Kaatumisen seurantamittarit 4) Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden määrä 5) VOITAS- ryhmien lukumäärä vuodessa 6) Kurssien toteutumisen ja opiskelijamäärät ikäryhmittäin 7) Vanhusneuvoston /vammaisneuvoston kokousten määrä

Kansalaisopiston erilaista kurssitoimintaa suunnattiin vuonna 2025 ikäihmisille (musiikki, liikunta, kädentaidot ja etäluennot). Lisäksi järjestettiin ikäihmisille myös digiohjausta. Kansalaisopiston muiden kurssien lisäksi kuntouttavaa toimintaa ikäihmisille oli tarjolla muun muassa Rinnekodissa, jossa kokoontui lauluryhmä vanhuksille, muistin ja mielialan ylläpitoon tähtäävä ryhmä kokoontui Sotainvalidien asuintalossa, muistin ja mielialan ylläpitoon tähtäävä ryhmä puolestaan Rinnekodissa, jossa myös oli mahdollista osallistua ikäihmisillesuunnattuun askartelu- ja käsityöryhmään.

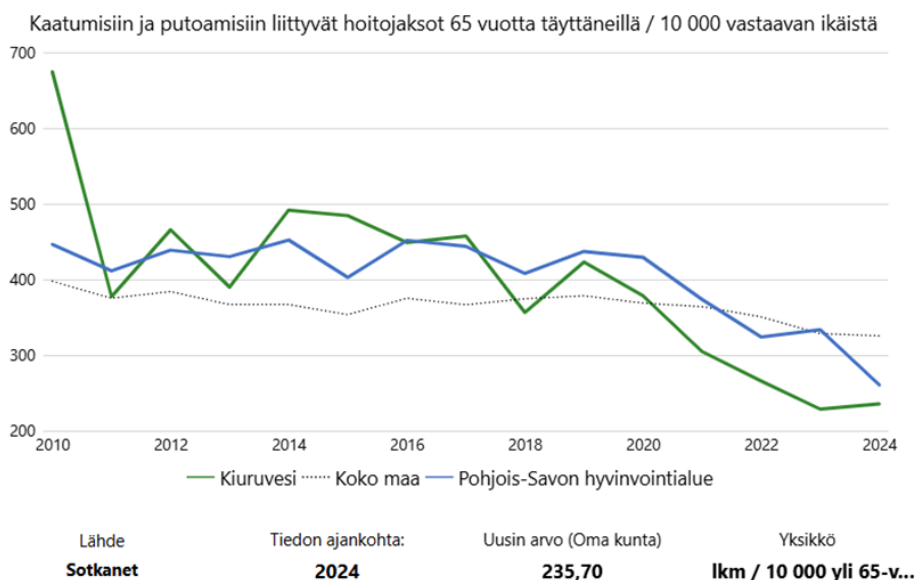
Kaikkien eläkelajien saavien määrä vuonna 2024 oli Kiuruvedellä 2 944 henkilöä. Näistä vanhuuseläkettä sai 2 603 henkilöä.

Työkyvyttömyyseläkettä maksettiin 371 henkilölle. Eläketietokeskuksen tilaston mukaan työ- ja kansaneläkkeen saajien keskieläke vuonna 2024 Kiuruvedellä oli keskimäärin 1 680 euroa.

Kiuruvedellä vuonna 2024 yksinasuvia 75 vuotta täyttäneitä oli 48,8 % kun koko Pohjois-Savon hyvinvointialueella yksinasuvia 75 vuotta täyttäneitä oli 44,9 %.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksoja oli vuonna 2024 oli noin 235 kappaletta. Hyvinvointialueella vastaava keskiarvo oli reilut 260 kappaletta.

Lonkkamurtumien määrä 65 vuotta täyttäneillä on ollut laskussa jo muutaman vuoden Kiuruvedellä. Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, prosenttiosuus vastaavan ikäisestä väestöstä, olivat Kiuruvedellä vuonna

2023 0,6 % ja vuonna 2024 0,5 %. Koko maassa vuonna 2024 osuus oli keskimäärin 0,7 %. Kiuruvedellä tapahtui vuonna 2024 lonkkamurtumia siis vähemmän kuin koko Suomessa keskimäärin.

Viime vuosina huolta Kiuruveden kaupungin asukkaissa on herättänyt sosiaali- ja terveyshuollon lähipalvelujen säilyminen ja saavutettavuus. Vuonna 2025 Pohjois-Savon hyvinvointialueen talousarvio oli alijäämäinen, jonka myötä hyvinvointialue aloitti talouden tasapainottamisen, palveluverkkouudistamisen ja asiakasmaksujen korottamisen. Näin ollen Pohjois-Savon hyvinvointialueella esimerkiksi suoritettiin lokakuussa 2025 henkilöstön irtisanomisia. Lisäksi Pohjois-Savon hyvinvointialue päätti, että lisälmen sairaalan ympärivuorokautinen päivystys päättyy 31.12.2025.

Helpotusta terveystalveluiden saavutettavuuteen Kiuruveden kaupungin asukkaille tarjottiin kuitenkin vuoden 2025 lopulla valinnanvapauskokeilun eli Kela65- kokeilun myötä. Suomen Paikallislääkäreiden palvelut saatiin toiminaan paikkakunnalle vuoden 2026 alusta. Tämä oli osa laajempaa kehitystä, jossa hyvinvointialueen rinnalla hyödynnetään täydentäviä paikallisia terveystalveluita. Näin ollen yli 65 vuotta täyttäneillä on mahdollisuus ostaa yksityisiä hoito- ja hoivatalveluja kunnalliseen hintatasoon kaupungin tai hyvinvointialueen sopimuskumppaneilta. Myös Kelan osa-aikainen etäpalvelupiste aloitti lokakuussa 2025 Kiuruvedellä helpottamaan ikääntyvien asukkaiden Kela-asiointia.

Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus

Kiuruveden liikuntatalvelut on järjestänyt Kiuruvetisille yli 65-vuotiaille kotona asumisen tueksi maksuttoman 10 viikkoa kestävän Voimaa ja tasapainoa tehojakson. Uimahallin kuntosalilla järjestettiin vuoden 2025 aikana yhteensä 11 kpl liikunnanohjaajan pitämää tehojaksoa.

Palautekyselyn ja testitulosten mukaan asiakkaat kokivat tehojakson tukevan hyvin kotona asumista. Lisäksi tehojakson suorittamisen jälkeen on mahdollista lunastaa itselleen uimahallille ja kuntosalille vuosikortti edullisempaan hintaan.

Lisäksi kaupungin erityisliikunnanohjaaja ohjaa säännöllisiä matalan kynnyksen liikuntaryhmiä ikääntyneille. Tarjolla on tuolijumpparyhmiä sekä seiorikuntosaliryhmä. Lisäksi erityisliikunnanohjaaja käy pitämässä liikunta- ja tuolijumppahetkiä ikäihmisille erilaisissa seurojen ja yhdistysten yhteistyötahtumissa ja ryhmissä.

Kiuruveden liikuntapalveluilla on käytössä erityisuimakortti, jota asiakas voi tietyin reunaehdoin hakea. Erityisuimakortilla voi tietyn vamman tai sairauden (Kela-kortin tunnus) käydä uimahallissa ja kuntosalilla koko vuoden alennettuun hintaan. Lisäksi liikuntapalveluilta voi ostaa seniorikuntosalikortin (+ 65 v.) uimahallille ja kuntosalille, joka on tavallista vuosikorttia edullisempi. Vuonna 2025 erityisuimakortteja myönnettiin 117 kappaletta.

Osallisuutta ikäihmisten vaikuttamiseen tarjoaa liikuntafoorumi, jossa urheiluseurat, yhdistykset ja yksittäishenkilöt kokoontuvat yhdessä liikuntatoimen kanssa keskustelemaan ja kehittämään Kiuruveden liikuntakenttää. Foorumi kokoontui vuoden 2025 aikana kaksi kertaa. Tapaamisessa käsiteltiin ajankohtaisia asioita ja pohdittiin liikuntatilojen ratkaisua alkavalle vuodelle 2026.

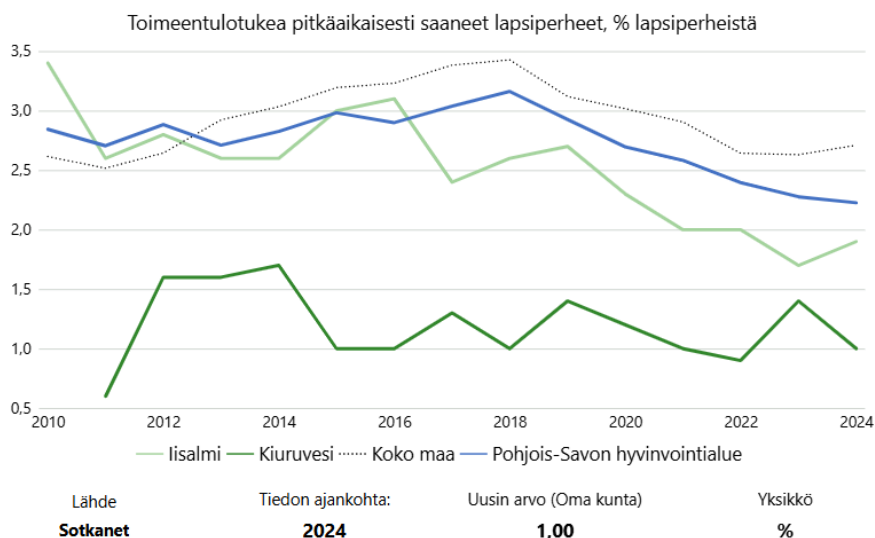
KAIKKI IKÄRYHMÄT

TAVOITE	TOIMENPITEET JA VASTUUTAHO	RESURSSIT	ARVIOINTI-MITTARIT
Yhteistyön kehittäminen yhdistysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa	1) Yhteisten keskustelu-tilaisuuksien järjestäminen liikunta- ja urheiluseurojen sekä eri järjestöjen kanssa 2) sivistyspalvelukeskuksen yhteistyötapahtumien järjestämisessä kolmannen sektorin kanssa 3) Kansalaisopiston yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa suunnitellussa HARKKA-kerhoja, erilaisia tapahtumia sekä kurssitoimintaa Vastuutaho: sivistyslautakunta, kansalaisopisto, liikuntapalvelut, vapaa-aikapalveluiden tulosalue	1) Nuoris-, kulttuuri- ja liikuntasihteerin ja liikuntapaikkojen hoitajan työpanoksen kohdentaminen yhdistysten kanssa tehtävään yhteistyöhön 2) Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalveluiden monipuoliset käyttömahdollisuudet yhdistyksille 3) Osallistava budjetointi 4) HARKKA-hanke rahoitus, valtion avustus, opistomaksut ja kaupunginosuus	1) Yhteisten tilaisuuksien sekä tapahtumien lukumäärä / v 2) kulttuuritapahtumien määrä kulttuuritalolla 3) Ylä-Savon Veturin Leader- hankkeet ja rahoitus sekä yhteistyötapahtumien määrä ja osallisuus

Ikääntyneen väestön osuus kasvaa koko maassa, mikä selittyy sekä pidemmällä elinajan odotteella että syntyvyyden laskulla. Kiuruvedellä yli 65-vuotiaiden osuus asukkaista on muuta selkeästi maata suurempi ja vastaavasti lasten, nuorten ja työikäisten osuus väestöstä on muuta maata pienempi.

Vuoden 2024 tilaston mukaan pitkittyneesti pienituloisten henkilöiden osuus (raja 60 % mediaanista) on Kiuruvedellä 11,7 %. Pohjois-Savon alueella osuus on 9,3 %. Koko maassa puolestaan 8,1 %. Yleinen pienituloisuusaste on noussut valtakunnallisesti, joskin Kiuruvedellä se on ollut puolestaan laskusuuntainen. Vielä vuonna 2022 koko maassa pienituloisten osuus oli 7,8 %. Kiuruvedellä puolestaan pitkittyneesti pienituloisten osuus vuonna 2022 oli 12,9 %. Vaikka osuus on ollut Kiuruvedellä laskusuuntainen, on se edelleen selkeästi suurempi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilöitä, joiden asuntokunta on pitkittyneesti kokonaan perusturvan varassa, oli Kiuruvedellä 131 asuntokuntaa vuonna 2024.

Ahtaasti asuvien osuus kaikista asuntokunnista on ollut laskusuuntainen lähes koko 2010-luvun ajan. Suunta jatkuu edelleen ja on tällä hetkellä alle maan keskitason, mutta suurempi kuin Pohjois-Savossa. Esimerkiksi vuonna 2024 Kiuruvedellä ahtaasti asuvia asuntokuntia oli 229 asuntokuntaa. Pari vuotta aiemmin ahtaasti asuvia asuntokuntia oli 248. Osan suuntauksesta selittää asuntokuntien koon pieneneminen: yksin asuvien osuus kasvaa ja lapsiperheiden osuus puolestaan pienentyy. Yleistä asumistukea vuonna 2024 maksettiin Kiuruvedellä 257 ruokakunnalle. Asumismeno on tällöin ollut keskimäärin noin 469,08 euroa kuukaudessa. Pitkäaikaista toimeentulotukea lapsiperheille maksetaan 1 prosentille kiuruvetisistä lapsiperheistä.

Asuntovelallisten velkaantumisaste vuonna 2024 oli Kiuruvedellä 151,6 %. Vuonna 2022 asuntovelallisten velkaantumisaste oli 173,6 %. Kiuruvedellä vuonna 2024 asuntovelallisten asuntokuntien osuus oli 20,5 % koko kaupungin asuntokunnista. Vain muuta velkaa kuin asuntovelkaa oli 19,2 % asuntokunnista.

Hyvällä mielellä hanke ja Perheille- hanke

Kiuruvesi on mukana Hyvällä mielellä- hankkeessa. Kaupunginhallitus 30.11.2020 päätti ilmoittaa osallistuvansa Hyvällä mielellä -Pohjois- Savo projektin toteutukseen. Määräraha vuodelle 2021 oli 5816 € ja se kirjattiin sosiaali- ja terveydenhuollon menokohdalle. Projektin kunnianhimoisena päätavoitteena 2030 on mielen hyvinvoinnin ja terveyden vahvistaminen ja päihteiden käytön vähentäminen.

Hankkeen painopiste on Pohjois-Savon kuntien pysyvien rakenteiden kehittämisessä ja tukemisessa, verkostojen vahvistamisessa ja asukkaiden kanssa yhdessä tekemisessä. Lisäksi hankkeen avulla vahvistetaan ja tuetaan kuntien, kolmannen sektorin ja yritysten hyvinvointityötä kokonaisvaltaisesti. Vuonna 2025 Kiuruvesi oli mukana Mieliteko 2.0 – hankkeessa. Yksi hankkeen toteuttamista Yhdessä osallisiksi - hyvinvointiryhmistä starttasi keväällä 2026. Suunnittelutyö tehtiin vuonna 2025 syksyllä yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa.

Yhdessä osallisiksi- hyvinvointiryhmä tarjoaa maksutonta ja matalan kynnyksen toimintaa koko perheelle tarjoten ravitsemus- ja liikuntatietoutta koko perheelle. Hyvinvointiryhmä kokoontuu kerran kuussa. Lisäksi Kiuruvesi lähti vuonna 2025 mukaan Perheille- hankkeeseen, joka on maakunnallinen liikkumisen edistämisen hanke. Hanke tarjoaa perheille liikkuen osallisuutta, hyvinvointia, tukea arkeen ja kiinnittymistä yhteiskuntaan samalla osallistaen paikallisia liikuntaseuroja.

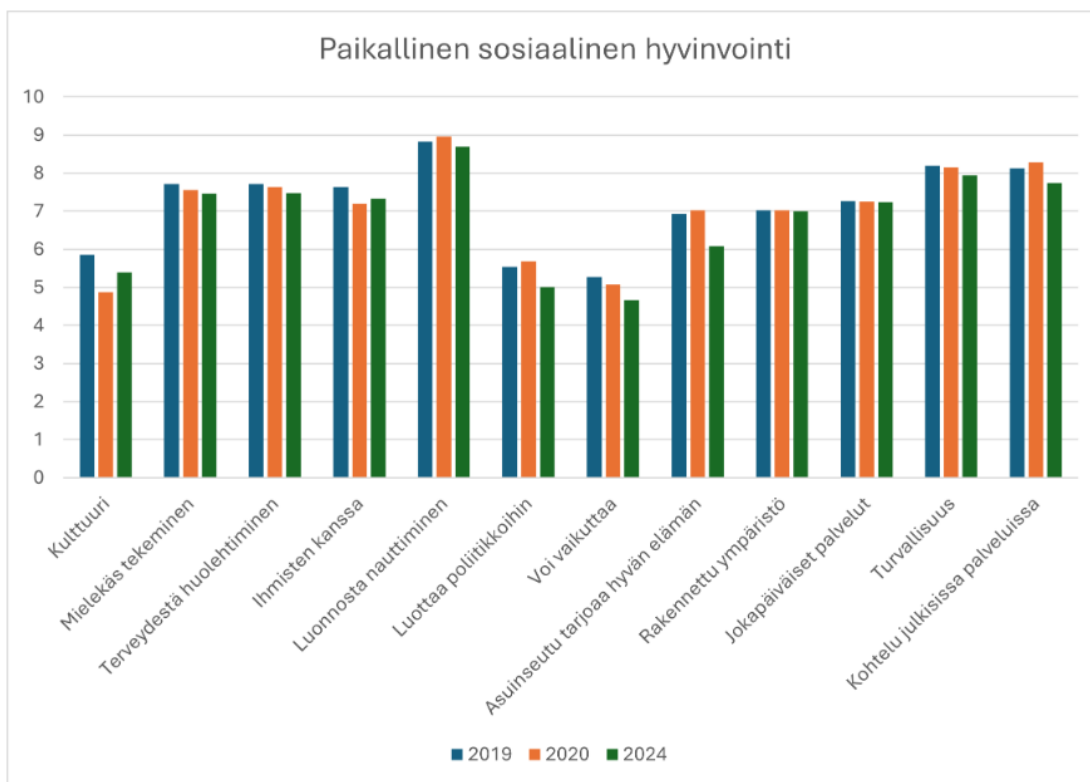
Hyvinvointialueen teettämä hyvinvointikysely 2024

Pohjois-Savon hyvinvointialueella suoritettiin kokemuksellinen hyvinvointikysely vuonna 2024. Kyselyyn pystyi vastaamaan 15.11.2024 mennessä. Kyselystä saatiin tärkeää tietoa alueen asukkaiden kokemasta hyvinvoinnista. Tietoja hyödynnettiin osana Pohjois-Savon hyvinvointialueen ja kuntien hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa. Pohjois-Savon asukkaiden koettua hyvinvointia ja elinympäristön tarjoamaa sosiaalista hyvinvointia on seurattu kyselyin myös vuosina 2019 ja 2020.

Pohjois-Savon asukkaat kokivat erityistä tyytyväisyyttä mahdollisuuteensa nauttia luonnosta koko 2020-luvun ajan. Luonnon merkitys on ollut hieman laskusuuntainen koronavuosista. Kulttuuripalveluiden käyttö on myös ollut vähäisempää. Kokemukset turvallisuudentunteesta ja tyytyväisyydestä saamaansa kohteluun julkisissa palveluissa on pysynyt korkealla kaikilla tutkimusajanjaksoilla. Asukkaiden sosiaaliset suhteet ovat parantuneet verrattuna koronavuosiin, mikä nähdään positiivisena suuntauksena.

Vaikka hyvinvointitaso koettiin hyvänä, kyselyn mukaan pohjoissavolaiset kokevat vaikuttamismahdollisuuksiensa itseään koskeviin asioihin kuitenkin heikentyneen. Vuonna 2024 peräti 38 % vastaajista koki, etteivät he voi vaikuttaa itselleen tärkeisiin asioihin. Koska vuonna 2023 sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut siirtyivät kunnilta hyvinvointialueelle, kansalaisten kokemus nopeasta palvelu- ja päätöksentekojärjestelmän muutoksesta on mahdollisesti vaikuttanut tunteeseen osallisuuden puutteesta. Tulos on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä neljänä viimeisenä vuotena.

Luottamus poliittisiin toimijoihin on myös laskenut merkittävästi, erityisesti yksinhuoltajien, keski-ikäisten, eläkkeelle jääneiden, työttömien ja harvaan asutuilla alueilla asuvien keskuudessa. Myös poliisin toimiin koettiin vahvaa tyytymättömyyttä. Kyselyyn vastaajista joka toinen koki tyytymättömyyttä poliittisiin toimijoihin. Tulos on laskenut kymmenen prosenttiyksikköä edellisestä mittauksesta.

Kuva1: Paikallinen sosiaalinen hyvinvointi eli asuinseudun tuottama hyvinvointi Pohjois-Savossa vuosina 2019, 2020 ja 2024.

Päihdetilannekysely 2025 ja ehkäisevä päihdetyö

Vuonna 2025 Kiuruvedellä teetettiin päihdetilannekysely. Alaikäisiä nuoria vastaajia oli 192, aikuisia 155. Suurin osa vastanneista oli naisia ja tyttöjä. Aikuisista vastaajista enemmistö oli 31–45-vuotiaita työikäisiä henkilöitä. Valtaosa alaikäisistä vastaajista oli yläkouluikäisiä nuoria.

Aikuisten keskuudessa oli tehty havaintoja päihteiden käytöstä viimeisen 12 kuukauden aikana, etenkin alkoholi ja nikotiinituotteiden käyttöä oli havaittu selkeästi Kiuruvedellä. Aikuisista vastaajista 56,7 % koki alkoholin käytön kunnassa olevan suurta ja reilu 60 % aikuisista vastaajista koki nikotiinituotteiden käytön suureksi kunnassa. Lisäksi 65,6 % vastaajista koki Kiuruvedellä käytettävän liikaa huumausaineita. 45,2 % aikuisista vastaajista koki kunnassa olevan liian vapaamielistä suhtautumista humalahakuiseen juomiseen. Aikuiset vastaajat ovat havainneet huumausaineiden vaikutuksen alaisena olevia nuoria henkilöitä ja kokevat

turvattomuuden tunnetta etenkin pimeään aikaan, yksin kulkiessaan.

Alaikäisistä vastaajista 54,6 % oli kokemus, että alaikäiset olisivat asuinalueella käyttäneet viimeisen 12 kuukauden aikana alkoholia, 73,3 % vastaajista oli kokemus tai havaitseminen tupakan käytöstä alaikäisillä ja 65,5 % vastaajalla puolestaan nuuskan käytöstä. Enemmistö vastaajista koki, että heiltä oli kysytty päihteiden käytöstä jonkun aikuisen toimesta esimerkiksi opettajan, terveydenhoitajan tai nuorisotyöntekijän.

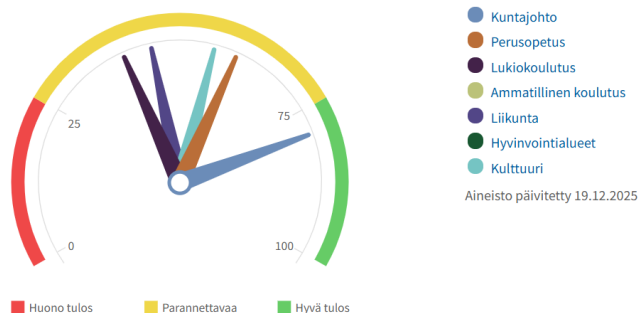
Alaikäisten keskuudessa haettiin luotettavaa tietoa päihteistä, rahapeleistä ja niiden haitoista eniten netistä (107 vastaajista) ja toiseksi suurin osa koulusta (66 vastaajista) opettajalta tai terveystiedosta.

Kiuruveden toimijoiden ehkäisevän päihdetyön työryhmä kokoontui loppuvuodesta 2025. Työryhmään kuuluu perusopetuksen, - nuorisotoimen, - seurakunnan, - Ankkuritiimin ja sosiaalitoimen toimijoita sekä hyvinvointikoordinaattori. Syksyn kokoontumisessa läpikäytiin päihdetilannekyselyn tulokset, jonka pohjalta pohdittiin päihdetilannetta Kiuruvedellä. Lisäksi suunniteltiin tulevalle mielenterveysviikolle ohjelmaa.

TEAvisari

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kuvastava TEAvisari on THL:n laatima työväline kunnille, joka arvioi kuntien toimintaa asteikolla 0–100. Vuonna 2025 Kiuruvesi sai hyvän tuloksen kuntajohdon tunnusluvusta. Parannettavaa oli muissa sektoreissa kuten esimerkiksi perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa sekä kulttuuri, - ja liikuntasektoreissa.

Kaikki sektorit : Kiuruvesi 2025

Vuonna

2025

perusopetuksen tunnusluku pisteytyi lähelle koko maan pisteitä. Kaikkien alueiden pisteytys oli yhteensä 57. (www.teaviisari.fi, 19.2.2025)

Pisteet	Kiuruvesi	Koko maa
Kaikki sektorit	57	72
Kuntajohto	79	87
Perusopetus	60	64
Lukiokoulutus	40	69
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	45	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	56	77

Kokonaiskuvassa Kiuruvesi on sijoittunut tarkastelujaksolla 2021–2025 pääosin hyvälle tasolle, keskimäärin noin 65–75 pisteellä useimmilla osa-alueilla. Kehitys on ollut vakaata, ja joillakin osa-alueilla on ollut nähtävissä lievää nousua.

Alla olevassa exel- kaaviossa on nähtävillä tarkastelujakson tunnuslukujen pisteytyksen kehitys.

Pisteet	2025	2024	2023	2022	2021
Kaikki sektorit	57	60	64	60	63
Kuntajohto	79	..	83	..	59
Perusopetus	60	..	60	..	56
Lukiokoulutus	40	40	..	55	..
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..
Liikunta	45	45	..	53	..
Hyvinvointialueet	..	..	..	..	..
Kulttuuri	56	..	67	..	66

KUNTASTRATEGIAN PAINOTUKSET JA LINJAUKSET

Strategia-alueet 2025–2029

Kiuruveden kaupunkistrategia (2025–2029) on koko kaupunkiyhteisön yhteinen tahdonilmaus Kiuruveden kehittämisen suuntaviivoista. Suunnitelmaan on koottu ne tavoitteet, joilla parannetaan kiuruvetisten hyvinvointia, tuetaan Kiuruveden ja koko alueen yritys- ja elinkeinoelämän kilpailukykyä, vahvistetaan osaamista sekä yhteisöllisyyttä.

Kaupunkistrategian ydinkohdat vuosille 2025–2029 ovat;

- Yhdessä parempaa arkea – hyvinvointia, osallisuutta ja turvallista arkea kaikille.
- Kestävä, osaava ja vetovoimainen Kiuruvesi – vastuullista taloudenpitoa, suunnitelmallisia investointeja ja hyvinvoiva henkilöstö.
- Järkivihreän talouden edelläkävijä – yrittäjäystävällisyyttä, maaseudun elinvoimaa ja kestäväää kasvua.

Strategia ohjaa kaupungin päätöksentekoa, taloussuunnittelua ja kehittämistyötä koko valtuustokauden ajan. Sen arvot – avoin, rohkea ja vastuullinen – näkyvät arjen teoissa ja valinnoissa.